

డ. చూచా కవామగతిస్టంగ్రంథాల్

១ ពាហ កលុងក្រឡូម ទុនុវិភាគរាមនុញ្ញការណាស់ ចុងក្រការ
នាម ពុរាយុមិន វិភាគរឹយាយ ការបោះឆ្នោត តាមតុវា សេដ្ឋកិច្ច
ពុរាយុមិនក្នុង ខេត្តពុំពេញ នាម ជាប្រើប្រាស់តុតាម គត់តិ. ទស្សន៍
វិរាយុមិន ពុរាយុមិនក្នុង គលុងខេត្តពុំពេញ ថ្ងៃទី ៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩
ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩ ការបោះឆ្នោត ការបោះឆ្នោត ការបោះឆ្នោត ការបោះឆ្នោត

ขุน (๑) ตพา ภาก ในการเลื่อนสมเด็จพระบวรหனฯ นราธิราช
หั้งสองกษัตริย์ ผู้เป็นมิ่งมกุฎากรเชื้อชัตติยะยังยอดสมมุติวงศ์ คือสมเด็จพระจอม
จักรพรรดิพงศ์เพสบันดรดวงดิลกเทเวศร์ อันเป็นยอดญาณเสย้มกุเพศพุทธาง្ករ
กฤษดาภินหาร หนึ่งคือพระมิ่งวิลมามาลย์มหิตลิยมหิญ ลุนทรสาสวัสส์เทพนารี
มหทิศรีคุกษัตริย์ขัตติยราวงศ์ เขօพาระวิสุทธิสวัสดิ์ขัตติยะหั้งสององค์อรุณແຄນ
อุนิราช คือพระชาลีศรีธรรมวงศ์สุทธิชาติเลิศกษัตระภิเบกหง พระศรีพิพ
พระเจ้าสีพี อีกหั้งพระกฤษณะแก้วกั้เหลาภูมารีศรีวราพนิด ภนิษฐອនุช่องค์องค์นาງ
ชินนาวงศ์ กษัตติย์สพระองค์ເຂອ亨ຮສວັງພຣພຣມຈິງຍາ อย่างประเม៥ສູສີກຫາ
ອີສົວຮາວຮເວສ ອັນແບ່ນອຸທະສູເພັມຫາກໃນກົມນບຣພຣມບາຣນີ ສົດື ດ ແທ່ງ
ຫອນນົມທຣີຮຕ້ວຕົວຕົວນະຈຳ ໂດຍເສົດຕາມສຳກຳນັດນັ້ງໄດ້ເຊື້ອເຄື່ອນດັ່ງນີ້ນາງ

เดิน ที่น้ำตกล่าวถึงพระมหาณพฤทธิบาทยกยิ่งจาก อันจะได้ไปอยยก
ชั่งพระทานธุรุวะ อันพระองค์เครื่องรังลงฟังไว้เนื้อหานาน ขึ้น เอโก พระราหุมโภ
ยังมีทิพทากาจารย์พระมหาณพผู้เฝ่า อันบังเกิดแต่ตระกลล้วนเหล่ายัณฑุตภากังค์

สืบสันดานสัมพันธวงศ์ไภภารีกชาติ เผ่ามีสันนิวาสเคลื่อนย้ายในความเชต
ละแวกบ้านทุนวิช ติดเนื้องกับเมืองกลิงคราสูบุรี หรือตามเดิมเป็นคนจนอัปวิช
ไร้ญาติยังสุด ทุกตะแคนเคียงขุนช่องเขี้ยวใจ กิจกุจารวิษาย ตาแกក็เที่ยว
กิจขาวไว้ไปป่านด้วยเพศสกปรก เปรียบด้วยเดินพิภ�性จากน้ำดีทาง เผ่าค่อม
ประสมประสาทรพย์ไว้ทีละน้อย กห้าปณสต ลกิตุรา ได้ทรงถึงร้อยกษาปัล
เป็นลากตามเขี้ยวใจ ครั้นจะเอาไว้กับตัวก็กลัวภัยคิดไปเห็นรุนแรง เอกสุ่ม
พุราหมณกุล ตามแกงรับเร็วระรีเร่อ ไปหาสกุลเกลอแห่งหนึ่ง อันเป็นที่ซ่อน
พึ่งพำนัชไว้ใจกันมาแต่ก่อน หรือก็ปรับทุกชั้นทางจะขอ้มีว่า ออเจ้าเอื้อขอเจ้า
เราค่อยนั่งคั่งชั้นถึงเพียงนี้มีสียกว่าขอเจ้า แต่ว่าตัวเราไม่แก่เที่ยวไปค้างคืน
เกลือกกว่าค่ำมีดีกินพอหลับไหล ปะอ้ายคนจนใจจุ้งใจเข้าแก้พก มันก็จะย่อง
หยอดยกเอาไปได้ ก็จะแคบขัดเขี้ยวใจจนไม่พอที่จะยก ชีเปคุรา เผ่าก็ผ้า
ฝากพร้าแล้วพร้าเล่า ว่าเรามิให้ท่านเผ่าเปล่าบ่าวຍการ และวิดีราชะทดแทน
คุณท่านให้ถึงใจเมื่อภายหลัง

ปุน ชน ปริyeสันตุถาย กโต เผ่าโลโภทาแก้โลภลาภไม่หยุด
หย่อน ก็เที่ยวกิจขาวารกระเงิงจรริปจันจุน ครอบความเชตโนยใหญ่ ด้วยว่า
มันจักไคร่ได้ให้จงหนักหนา ด้วยโลภเท่านันนแล.

ขัน (๒) ตสุ่ม พุราหมณเณ ในเมื่อพระมหาพรหมวงศ์วิชชณุเวศ
ผู้เป็นยาจกทธิเซชนชาติเชื้อโนนิกาหพราหมณ์ เผ่าไปเที่ยวพยาيانกิจชา
ขอเข้าที่ไหนก็ได้ที่ไหนก็ได้ ได้เท่าได้ ก็ไม่พอผ่อนผันที่ว่าจะกลับ จิรายุเต
ไป ๆ ก็ຈนล้อบล่วงกำหนดเกิน ยังเที่ยวนักก็ยังได้ ยังไปมันก็ยังเพลินเกินกำหนด
นานแล้วไม่กลับมา ต่ำ พุราหมณกุล ส่วนตระกูลพระมหาพรหมวงศ์ห้องที่รับฝาก
ห้องของอ้อเจ้า มันให้เหลือญาจิตคิดใจนาใบองแต่จะได้ ไม่รู้ว่าความเขี้ยวใจ

ยากที่เราจะถึงตัว จึงยกເຫາທອງของອາເພົ່າອົກມາແລ້ວຍື່ນໜ້າພູດແກ່ກັນຫຼຸ້ມ
ວ່າອາເພົ່າມັນຫຍ່ໄປຫລາຍນີ້ປານຈະນີ້ຢືນໃໝ່ລັບມາ ສ່ວນຕົວອ້າຍເພົ່າກີ່ແກ່ຫຼາລົງ
ຮ່າງຮ້າຍ ນີ້ມັນຈະນີ້ໄປຫຼຸກໜີ້ລົມຕາຍເສີຍແລ້ວຫວົວຫົວຫຼີ້ຫານະອອິຈ້າ ຂອງນີ້ກີ່ດົກຍູ້ໃນນີ້ອ່ານ
ເຮົາທີ່ສອງຄົນ ເຂອ ອະໄວນີ້ຈະນານີ້ນຶ່ງຈານ ພົມ ນີ້ຈະນີ້ຢ່ອຍຍັນ ຈະມາເບີ່ນກຸກົດເພົ່າຫວັນຍົ່ງ
ນີ້ມັນໄມ້ຕົ້ນການ ເນື້ອອາເພົ່າມັນກລັບມາເນື້ອໄວ ເຮົາຈຶ່ງຄ່ອຍແກ້ໄຂຄິດອ່ານຸ່ອນຜັນ
ທ່ອນເນື້ອປ່າຍນີ້ອ່ານ ວລຄູນເບື້ຕົວາ ກີ່ເຫາຫວັນຍົ່ງອົກແຈກຈໍາຍໜ້າຫຼຸກໜີ້ທຳໂລໄວ

ອົຕເຣນ ອາຄນຸດວາ ຝ່າຍວ່າເຜົ່າຫາຈ້າຂອງທຮພູ່ ອີດຊັ້ນມາໄດ້
ກີ່ຫວັນກລັບກລັບເກລືອກເກລອະຈະທໍາວຸ່ນ ມຸນມາປະເດີວິກົດອີກຄະນຶ່ງໄປທັງບ້ານ
ຮ້ອງວ່າຢ້າເຂັ້ມ ອູ່ທີ່ຮ້ອທາໄມ່ທ່ານທັງສອງຄົນ ສອງຜັວເມື່ຍກົງຈົວຈານຈາວເຈີນຈະເຈົະດ້ວ
ຕົກໃຈໂຢ່ຽນຮ້ວຕົວນີ້ສັນຍູ່ຮົບນີ້ ທຳແຕ່ຕານນັບປົບນີ້ ປັບທຸກໆກັນຫັນຂາວ່າ ສ່ວນ
ອອເຝັ້ກໍກ້າວ່າຍົກຍັ້ນແຫີຍບືນໜີ້ນັ້ນໄດ້ ຜັວເມື່ຍກົຈນໄຈ່ມີ່ຮູ້ທີ່ວ່າຈະຜັນຜ່ອນ
ກຽນຈະຫຼຸກຂ່ອນກີ່ໄໝທັນທີ ກຽນຈະຫລົບຫລືກໜີນນັ້ນກີ່ໃໝ່ ກຽນຈະຜຸນຜັນຜຸດໄປ
ກີ່ຈົວດ້ວ ຈຶ່ງຮ້ອງວ່າຍູ່ປະ ເຈົ້າຮ້ວ ເຊີ້ງຕົວທ່ານໜີ້ນັ້ນ ໂຈທີ່ມານຳ
ສ່ວນອອເຝັ້ກໍໃນທັນທີຈະນັກກະທົງຝາກ ກົດກວ່າວ່າທອງຂອງເຮົາທີ່ເຂົາມາຝາກ
ແກ່ທ່ານໜີ້ເວົາ ເຂົາມາໃຫ້ນີ້ ທັນທີ່ ເຂົາມາປະເດີວິກົດນີ້ ນີ້ມີ້ມັນ ທາດຸ່ ອສກຸໂກນຸດໍ
ຜັວເມື່ຍກົດອັນນັ້ນຈົ່ງນອຍໆເປັນຄຽງ ເພົ່າກີ່ຍື່ງຄວິດຄວອກຕະຄອກນູ້ ສໍາ ເປັນໄຮງ່ນາເລັດ
ນຶ່ງອູ່ເລົ່າ

คุณเจ้าชายคุณตาเจ้า ดีฉันจะขอทูลเจาเลื่อนไปอีกสักหน่อย เนทุ
ข้าพเจ้าประหนึ่งว่าชั่วต่ออย่างความคิดไม่ แต่หันบัน ๆ ยิ่มเอาท่องของคุณตาเจ้าไป
ใช้จันทร์สด จนพ่ออ่อนนิมเข้าไปรับเชาคาดโทษอยู่ว่าจะตี ดีฉันจะขอันต์
ผัดผ่อนสักทีเด็พอดให้ทั่ง ๆ จะได้หวานขวยบังหามาคระเตรียม แต่พอให้
ยืดยาวป่ายยืนนิมเข้าบีบน้ำ ข้าพเจ้าจะเสาะแสรวงหมายให้มิให้เคืองแก้นรำคาญใจ.

ເອົນ ອອເຈົ້ານີ້ວ່າກະໄວທ່າວ່າກະໄວ ເຫັນທຳໄດ້ກີ່ທຳເຂອາຈາໃຈດຶງພື້ນໜີ
ຄົດຖຸໃຫ້ຈົດຕະບູນກັບບູນນີ້ຈະຜິດກັນເສີຍແປລ່າ ງ

ຄຸມເຈົ້າຂາຄຸມຕາເຈົ້າ ເມື່ອຈະຂອຫຼາດແລ້ວກີ່ໄປໄປຣົດ ຈະໃຫ້ທ່ານໂກຮນໄປຢີ
ເສີມອັນເກວີຍທັກລົງກັບທີ່ຂອງນັ້ນນັ້ນຈະຫຸນໄປໄຫນ ເສີຍໜີ່ນີ້ໄວ້ ນານໄປຄົງ
ໄດ້ສອງ ເສີມອັນນີ້ຂອງທ່ານຫຍົມທີ່ໄວ້ ຂ້າພເຈົ້າຄະຈະຫາມາໄຫ້ໄມ້ໄທ້ເດືອດຮ້ອນ
ຍອມເສີຍກຳໄປກ່ອນນັ້ນແລ້ງຈີ່ຈະໄດ້ກອນ ຂ້າພເຈົ້າຈະຕອບຈະໄດ້ໄປ ວ່າແລ້ວກີ່ຮ້ອງໄທ້
ທັນເຂົ້າໄປໃນຫັ້ງ ອມືຕຸຕາປັນ ນາມ ອຕຸໂໂນ ທີ່ຕໍ່ ຈຶ່ງເຈົ້າທອງ
ຄົມຕາອອກມາສະເອະວົດໜ້າເສັນອນວລ ໃຫ້ທ່ານວິກະບົດກະບວນສະບັບສະບັບດີ
ໃຫ້ນັ້ນທ່າວແນ່ແອ່ນຍັດແລ້ວຍືນໜ້າ ແລ້ວຈີ່ວ່າຄຸມຕາເຈົ້າຂາຄຸມຕາເຈົ້າ ຈະເດືອດ
ຮ້ອນໄປໄຍເລ່າເຮັ່ງເຄື່ອງແຄັນ ທ່ານວ່າມີເຈີນນັ້ນຫຸ້ອຈະໄວ້ຂອງ ມີທອນນັ້ນຫຸ້ອຈະໄວ້
ແວວ ຂ້າພເຈົ້າຈະທັດແທນປະຽບເຊີ່ມ ເຫັນວ່າຊອງຂອງຂ້າພເຈົ້າຈະເກືອນເກີນກວ່າ
ເສີຍອີກສັກໜ່ອຍ ກີ່ທຳນາເດີດໜາໄມ້ຄົດ ຈະໄດ້ເປັນມິຕຽກັນນ່ອຍ ຖ້າໄປເບື້ອງໜ້າ
ຕາມແຕ່ຄຸມຕາເຈົ້າຈະກຽມນັ້ນເນັກັນນາແຕ່ກ່ອນ ຈະເລື່ອງໄວກັບເວົ້ວ່າ ພ້ອມໃຫ້
ເປັນຄູ່ເຄີຍໜ່ອນ ຫຸ້ອຈະໃຫ້ອນທີ່ປລາຍດືນ ຂ້າພເຈົ້າກີ່ຍືນຍອມພວ້ນສັ້ນສົ່ງ
ແລ້ວໄໝວ່າ.

ທຸຍ ! ອອຕານີ້ວ່າກະໄວໄມ້ເຂົ້າຂາມ ຈົງທັນເຂົ້າວ່າມີເຈີນມີທອນແລ້ວພູດໄດ້
ມີມີມີໄລ່ປຸກເວືອນງາມ ກະນັ້ນກີ່ຕາມແຕ່ອເຈົ້າເຕີດທີ່ ດ້ວຍເຫັນເຂົ້າກັນບ້າງຍ່າງນີ້
ທີ່ໃຫນເຮົາຈະວ່າ ຕສຸສ ອທາສີ ສອງເຜົ່າກີ່ຍົກເຈົ້າອມືຕຸຕາດວກສວາຫ ມອນໃຫ້
ເປັນສີຫີ່ຂາດແກ່ພວກຄົມແກ່ ທັນກີ່ພວກວ່າພ່ອແມ່ນນີ້ແດ່ ມັນມັກເພີ່ມພູນໜີ້
ໃຫ້ຕິດຕົວ ຈຶ່ງຕະເວນຄວາມຫົ່ວໃຫ້ເຫັນປະຈັບີ່ແກ່ຕາໂລກ ລູກເຕັກີ່ພລອຍວິໄຍຄ
ຮະບໍາຍັນອັປກາຍ໌ຍາກເສີຍແປລ່າ ພວກວ່າໄຈຈິມນັ້ນຄິດເບາ ຈຶ່ງເປັນຫັ້ນອອເຫຼົ່າ
ນີ້ແລ້.

เด่น (๓) โส ชูชูก วันนั้นชูชูกเฝ่าชรา ต ทิสุwa เมื่อเห็น
รูปเจ้าอมิตตดายุพเยาว์ แรกรุ่นสุนทรเด็กตรุณี แห่งน้อยหน้านวนลูวีวรรณ
เพริดพรังพราย ชาชวยณาเดนิดฉายโภมเฉลา ดังว่าพุดคิโโคเค้าเฝ่าชรา
ครั้นแล้วแลเห็นเหยื่อยอนญา้อ่อนอกโกระโอบสู้ อະลนละลานແລບชีวหาญหาง
ระเหิดหัน เผ่าก็มีจิตเกณสันต์โสมนัสบวนยิ่ง จึงนึกว่าวาสนาแก้นั้นหอนต่อจะดี
จริง จึงประจวบใช้ประสงค์เพื่องฟุ้นหนักหนา ชระบอย่าว่าชาตามมาส่งเสริม
เมื่อภัยแก่ ยังเหลียวๆ แลๆ ดูนึกยังเห็นงาม เผ่าก็รับรองความตามคาดดี
ว่าถ้าท่านแห้งสองจะปานีฉันจึงใช้รั ฉันจะขอลาพาหล่อนไปวันนี้ ส่วน
พระมหาเมทัสสองศรีกัณຍอมไม่ห้ามปรม เผ่าก็ล้าสกุลพระมหาณล์ลงจากเรือน
มิทันนาน พานางอมิตตดาไปสู่บ้านทุนวิช อยู่ร่วมภรรย์สมสนิทเส่น่าห ตาม
โลกธรรมดานั้นแล.

๔๙ (๔) สา อภิคุตตาปนา ส่วนว่านางอภิคุตานั้น เป็นลูก
เหล่าทระกูลไม่เสียชาติ คิดว่าตัวเป็นทาสมิได้นึกว่าเป็นสาวได้ผัวแก่ คิดแต่ว่า
ทุกช่องพ่อแม่กรรมแล้วก็ตามกรรม สมมา ปฏิบุคคลิ เจ้าก็หาหุงต้มดักทำ
หมกเข้าไม่ขยับเงินละอยเพื่อน เวลาเช้าเจ้าก็ทำ เวลาค่ำเจ้าก็ให้เดือน
หักการเรือนเจ้าก็ให้ว่า หักพื้นเจ้าก็หักผักเจ้าก็หัก ผ่าปฏิบุคคลิผ่าชรา ทุกวัน
แล้วลางานแล.

๕) อัญเชิญ ตรุณพุราหมณฯ อันว่าพระมหาเถรทั้งหลายหนุ่มฯ
ในบ้านนั้นสิชุมชาขยะมาก ทั้งผู้เดลัญญาแก่นกหันหนา อาจารสมปุตุล
ที่สุวะ ครรั้นได้เห็นเจ้าอมมิตตาเด็กดรุณี มีวัตราริยาดีรูปภูบติ ทุกสิ่งสารพัด
จะบำเรอเพื่อชรา ครรั้นคิดถึงเมียของตนชื่นม้ำก์ให้หงอกมุ่น นางกี้ด็อกดันหนุ่น
หวานเหมา บังก์เดินแทกด่าเดือดพิโธ ต่างคนต่างก็กรงกรากมาสู่เรือน

เสียงสะทึกระหันสะเทือนนั้นหันหน้า
ตีเมียกันนั้น Jarvis ล้ออีกทีก็ไปห้องบ้าน
บังก์โทรศัพท์ในร้านแห่งของศอก กวิยาราโย ตนบุญฤทธิ์ บังก์ชั่วต่อคอกขับเขี้ยวเดี้ยว
พ่น บังก์อีกอักหันหันหวานเข้าจับไม้ บังก์ก็วิงเวียนโน้ะแล่นอย่างคนึง บังก์มีมือ^๑
แขวนซึ่งไว้กันข้อ อ้ายบังก์ชิดอี้หักซี่ฟาก บังก์ร้องสำราญพิโรร่ว่าว่า บังก์
ดูเดือดด่าๆ เขียวเขี้ยว ว่าอีชาติชัวอีเลียเร่นชาตินั้นไม่ดี อย় อมิตุตตาปนา^๒
ส่วนนางทรงอมิตตานี้ใครเข้าสอนสั่ง มหาลูกพุราหมณ์ ได้ผัวแก่แต่เวลา
ยังจะตาย สุมมา ปฏิชคุติ แต่เวลาความดีของแม่แก่นามากมายหมั่นปฏิบัติผัว^๓
ดึงรูปร่างของแม่แก่ก็ไม่ช้ำชนิดกว่าแก่สักสิบเท่า กี ปรมบุชุด เองเอี่ย กระไรเลย
ประมาณเราซ่างไม่เกรงกลัว นี้เองสำคัญว่ากูเป็นผัวหรือเป็นข้า หรือว่าเอง
ช่วยกูมาสักกีซั้ง เองเอี่ย กระไรเลยจะคิดดูมั่งก็เป็นไร กว่ากูจะได้มีมาเป็นเมีย^๔
หงทุนก์สันสินสอดก์สู เสียเสร็จสันนี้ทุกอย่าง หงเครื่องขันหมายหงหงกุ้หามานี^๕
เสร็จสรรพ ควรหรือมีมาลามลวนกลับสำราญไม่อยากกลัว จะรู้จักปฏิบัติผัว^๖
แต่สักนิดหนึ่งก็ไม่มี อหปฏิบัติอย่างนั้นมั่นไม่รู้อ้าย ชอบแต่เวลาจะจับจูงมือ^๗
มันไปขายให้มันอยาเข้าสั้นห้องบ้าน ให้เข้าใช้กรากกระทำรำทำงานนี้จังหนักหนา^๘
แล้วจึงค่อยไปไถ่ถอนมันออกมากต่อเมื่อภัยหลัง นั่นແລມันจึงจะรู้เข้ามั่งที่ลำนึก
ยก ถูกดี ๆ แล้วจะไคร่กำจัดจากออกไปเสียให้พ้น หาหัวเอาใหม่อีกสักคน
ให้มันงานพันไปกว่าเพื่อน ให้มันเหมือนหนึ่งวนลงนองเจ้าห้องอมิตตาน
อันเป็นเมียผู้ซารันน์แล.

๕๖ (๖) ตา อิตุติโย ยันว่าหอยังหงลาย ที่เป็นอย่างกันกระนั้น
นะมากหมายหมดทุกเรื่อง ครั้นว่าผัวเข้าดีเดือนเข้าดึงใจจะให้ดี กลับเดือดโคลด
โอลดหนีลงจากเรื่อง ไปหาเหล่าพวกเพื่อนทุกถวนหน้า โรงพยาบาล ร้องให้
เช็คตาเข้าหากัน มันให้แคนขับพื้นถูกเขมนมั่นหมดทุกคน บังก์เที่ยว

เสือกสนสือข่าวกัน ว่าข้างเรานั้นเป็นกระนั้น ข้างท่านมันเป็นกระนี้ หรือว่าข้าง
มองนั้นดีลงบอย แต่ว่าข้างกุนมันเป็นกระนั้น เองเอ่ย อย่าว่าไปเลยมันก็เหมือนกัน
มันให้เกิดกุลลั่นสนน์ไปแล้วสักทั้งบ้าน วันนั้นมันช่างร้ายรุกรานขอไม่ติด หรือว่า
มันยัดห่ายาพิษอะไรเข้าไป เรายิ่งมันได้มันจึงร้ายขึ้นจริง ๆ นี่เราจะนึงเสีย
หละหรือหือหาอีขาวเรา หังนักเพราะไครเล่า เพราะอีสาวส่าสามชั้น เชบ้าน
ผัวเราจึงรุกรานร้ายขึ้นดึงเพียงนี้ จำราชเล่นมันเสียสักที แต่ว่าจะเล่นมัน
ที่ไหนดี นทิตตุถາทีสุ อย่าเลยนะเราจะไปชุ่มช่อนอยู่ที่ท่านน้ำ อีมิตตา
มันมาเวลาเย็น เราเล่นเสียให้ยังค่า ร่าอาเสียให้สันตำรา จะประดังเดกด่าว่า
มันเสียให้เจ็บ แม่เสือจะลองเล็บเล่นแล้วในวันนี้ จะพิริรร่าอาเสียให้สันโคลตร
ถ้ามันโกรธเราจะกรูเข้าครัว ถ้ามันด่าเราจะต้อเข้าเดียง ถ้ามันเดียงเราจะดู
เข้าดอง ถ้ามันร้องเราจะร่าเข้าร้อ ถ้ามันต่อเราจะตามเข้าตอบ ถ้ามันสู้เราจะ
อาเสียให้บัดซบ สับให้หัวเป็นแตกเสียง ไครเข้าจะอาเยี่ยงอย่างอืชนชูก
อีสุกก่อนห้าม มันนาอยู่สักกี่วันกี่เดือน นีมันจะมาตั้งเดือนต่อ ก่อความให้ชุ่นไป
ทั้งบ้าน ดึงจะเสียสักเท่าไรก็ไม่คิด ผิดก็ไปเป็นเมียตระลาการไม่น้อยหน้า
อิมมุหา คามา เมื่อมันทนมีทนด่าเราไม่ได มันก็จะหนีเราไปเสียจากบ้าน
ผัวกันเรา ก็จะค่อยสำราญ เหมือนดังเคยแต่ก่อนกาล นั้นแล.

(ตามตุํ ปกานเสนูโต สตุถາ อหา)

อหุ วาสี กลิ่นเคสุ	ชูชก นาม พุราหมูโน
ตสุสาสี ทหาร ภริยา	นาเมนานมิตตุตตาปนา.
ตา นำ ตตุต คตาวิจุ	นทิตอุทกหาริยา
ถิอย นำ ปริภาสีสุ	สมากนตุว่า กุตุหลา.
อมิตตา นุน เต มาตา	อมิตโต นุน เต ปีตा

ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ອ່ອທິບໍ່ ວຕ ເຕ ພາຕී ມນຸຕຍືບໍ່ສຸ ຮໂໂຫຄຕາ
 ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ຖຸກຸກົງໍ່ ວຕ ເຕ ພາຕී ມນຸຕຍືບໍ່ສຸ ຮໂໂຫຄຕາ
 ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ປາປັກໍ ວຕ ເຕ ພາຕී ມນຸຕຍືບໍ່ສຸ ຮໂໂຫຄຕາ
 ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ອມນາປຳ ວຕ ເຕ ພາຕී ມນຸຕຍືບໍ່ສຸ ຮໂໂຫຄຕາ
 ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ອມນາປວາສໍ ວສີ ຂີ້ມຸນສຸສ ຂີ້ມຸນແນນ ປົດນາ ສາ
 ຍາ ຕຸວໍ ວສຕී ຂີ້ມຸນສຸສ ມຕນຸຕ ຜົວິຕາ ວ່າ
 ນ ໄ ນູນ ຕຸຍຸທຳ ກລຸຍາພີ ປົກ ນາຕາ ຈ ໂສກເນ

ອົມຸນໍ ກາດຕາຮໍ ວິນຸທຶນໍ.

ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ທຸກຸກົງນຸຕ ນວມີບໍ ອກຕໍ ອຄຸກີຫຼຸຕກໍ.
 ເຍ ຕໍ່ ຂີ້ມຸນສຸສ ປາກໍສຸ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ສມແນ ພຸර້າຫຼຸມແນ ນູນ ພຸර້າຫຼຸມຈົຍປ່າຍແນ,
 ສາ ຕຸວໍ ໂໄເກ ອກສນີ ສ່ລວນຸຕ ພຫຸສຸຕເຕ
 ຍາ ຕຸວໍ ວສຕී ຂີ້ມຸນສຸສ ເວຳ ທ່ອງຍິບ ສຕ්
 ນ ທຸກຸນໍ ອ້ອນາ ທຸກຸນໍ ນ ທຸກຸນໍ ສຄຸຕິຢາ ທຳ
 ຕ່ລູຈ ທຸກຸຂ່ລູຈ ຕີພຸພ່ລູຈ ຢ ປໍ ປໍ ປໍ ປໍ ປໍ ປໍ
 ນຕຸດີ ຈິຫຼາ ນຕຸດີ ຮຕີ ຂີ້ມຸນແນນ ປົດນາ ສາ

នគ្គលិ អតុតាបៀសតុតាបី	មកុមិតមីវិ ន តិកាតិ.
យថា ឈ ពហ្ម ពហ្យា	មនុតិយិត្ត រ ពិកាតា
សពុផេសំ តិកា នតុសនុតិ	យេ កែវ ពាយសុតិតា.
ពហ្យា ទុវំ រូបវត្ថិ	ប្រុនានំភិរុតិតាត
ករុណ ិតិកិតេ ឧបុន	កី ិណុនិ រ មិត្តសត្វិតិ.

เด่น (๗) **ภิกขุนิเวศ** ดูกรสมมติคิริวิสุทธิชิงค์อัครริโนรสวีเตช ผู้ทรงค่า
สมเด็จพระพุทธบวรพาชา ขัน พุราหมูโย ยันว่าเฝ้าชราทิชาชาติเชื้อพระมหาณ
พระมหาวงศ์คิริเวศพิสัยใจลี อหุ วาสี ตามีปีรากติอยู่ในบ้านทุนวิฐ
เป็นเขตแคว้นเดนติดกับเมืองกลิงกราช ทหาร ภริยา เต่านีครุดนาญาแห่ง
หนึ่งนั้นงามจริง ภริยา เมะ ป้าทปริจาริกา เป็นทาสภริยาหญิงสาว
สุดสาวาท นาเมนา มิตุตตาปนา นามของคุณนาญาชื่อว่านางอมิตดา นทิตตุด
คต้า เจ้ากีญุราตรมุ่งมาจะตักน้ำ ไม่รู้ว่าเข้าจะคอยท่าทำเบี้ยเบี้ยเบะให้อาย
อคุดิโย ยันว่าหลังหัวใจล้วนเหลาที่ใจร้ายรานรามา นี้ อุทกหาริยา
ที่ค่อยท่านาเจ้าอยู่ท่าท่าน้า ครันเห็นเข้าแล้วกีร่ารำรุกเร็วเร็วเข้ามา บังก์ร้องว่า
เข้าเด็ดสิเหวย เข้าเด็ดสิหวานวุ่นวาย สมาคมนุตุว่า เมะ สมบุตโต
ปริจันบีตุว่า เองก์เข้าข้างซ้ายกูเข้าข้างขวา เองล้อมข้างหน้ากูล้อมข้างหลัง
ทำละล้าลังแล่นละลูกอน กุตุหลา เมะ โภตุหลา ช้าตา เป็นโภลาหล
ละลนละลานໄลเลียวล้ม เข้าแท่โใหมโนห้อมห้มอยู่วุ่นวุ่น อุลกณูเจว
วายส่า ดุจหนึ่งว่าฝุ่นกาเข้าเด้นตามคอมนกเค้า บังก์แยกยิบยะเบยะเบี้ยเบี้ย
ยะบุ่ง ต้า น์ ตตุต คต้าโวจุ่ มนุษมเมียงมองแล้วก์ร้องประการ น์
ปริภาสีสุ ส่งเสียงบริภาษพ้อด้วยวาจาว่า นูน ช้าเซี้ย เหวยเจ้าอมิตดา
เช่นอเจ้านี้หนาภูไม่เคยเห็น เօอ อะไวจะมาเป็นแต่อ่างนี้ จะมาเป็นคน

ตະກະລະກາລື່ມໍເຂົ້າເວັງໃຫ້ເລື່ອງລູ້ ນີ້ຈ້າທຳສີຕົວເຈົ້າອ່ອນ ທີ່ໄວ້ກ່າວເຫັນ
ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າ ທີ່ໄວ້ຄູດຕິໂຄຕ່ເກົ້າເຂົ້າຂັດໃຈ ຈຶ່ງແກລ້ວເສື່ອກໄສເສີຍແຕ່ພອໃຫ້ພົນມື້ອ
[໌ ນູນ ເຕ ມາຕາ ຜຮມນເນີນແນ້ນທີ່ໂຫ້ເຂົ້າຢ່ອມຮັກລູກຈະປຸລູກຝ່າຍິ່ງໃຫ້ເປັນ
ກັບໜົ່ວົດ ເພົະວ່າໄດ້ນອນແນນແບບອົກຕົນແຕ່ເລື່ອງມາ ອີຍາກຈະທັກແຕ່ງໃຫ້ມານ້າ
ໄຟເອດສູ່ ອົມຕຸຕາ ນີ້ແມ່ງອ່ອງເຈົ້າລົບເປັນຄັດຽງກ່າວໃຈ ອົມຕຸໂຕ ນູນ
ເຕ ບົດາ ທັກພ້ອເຊື້ອມູດຕິຜູ້ເຫຼຸງໃຫ້ງໜັງເຈົ້າ ເລວ່າ ທັກວິຍໍ ສົດີ ເມະ ທັກ
ທຽບ ຮູບໂສກຄຸມປັບປຸດຕົ້ນ ເອົນ ກີ້ມູ້ໃຫຍ່ກ່ຽວຂ່າງໂຄດເຈາໄນ້ຄິດອ່ານ ຮູບປ່າງ
ຂອງເຈົ້າກີ່ສະອາກສະວັນອັນແອ້ນຄະຫນີ່ງວ່າເຂົ້າຢືນ ດຶງນາຍ່າຫຸ້ນຈະປະຈຳເລີຍນ
ເຂົ້າຢູ່ປັບເຈົ້າກີ່ຈະໄຟເໜືອນອ່າງ ໄຍຈຶ່ງໄປເປັນເມີຍທີ່ໜູນນາງ ກລວ່າແຕ່ວ່າຈະໄຟ
ເທິນທ່າງໜັນເຂົ້າແນບນັ້ນ ດີຈ່າຈະເປັນເມີຍທີ່ພຣະຫລວງກິນເຈີຍດົງເຈີນແລະພານທອງ
ດູ້ທ່ວງທີ່ຈະພອໄດ້ ຂົມຸນສຸດ ປຳກຳສູ່ ເອົນ ນີ້ພ່ອແມ່ງຂາຈະຫັງເຈົ້າຮົງໆ ແລ້ວ
ຈຶ່ງເສື່ອກໄສ ເສີເສວັງສ່ວນແຕ່ພອໃຫ້ພັນຫຼວະ ອົທຳ ວຕ ເຕ ພາຕີ ທີ່ໄວ້
ເຈົ້າທຳກັນຫະລາມເລີຍມເລີຍນັ້ນໄ້ໃຫ້ເຂົ້າງິນ ໃຫ້ເຂົ້າເຫັນເປັນຄົນເຈົ້າໂຄດ
ຈາຕິຫົວໜ້າ ປຳປົກ ວຕ ເຕ ຕັ້ງແຕ່ວ່າຈະເຕືອນດ່ອດ່ານໜ້າທະເລັ້ນແລ່ນກະນອງໃຈ
ເຫັນລົວວ່າຢີ້ດີປິມັນຈະເກີດຄວາມລະອາຍຫາຍໜ້າ ເຂົ້າຈຶ່ງໃຫ້ອ້າຍເຝ່າຫວາສີຍາຕົມຫັງ
ອມນາປົ່ມ ວຕ ເຕ ເສື່ອກໄສໃຫ້ມັນເຫັນສົມທີ່ເຈົ້າທຳໃຫ້ນຳໃຈ ເຂົ້າຈຶ່ງແກລ້ວ
ຍັກເຈົ້າໃຫ້ເປັນເມີຍ] ແກ່ອ້າຍເຫັນສໍາເສີຍເຂອະຫານສົກປຽກ ນີ້ມີອຸ່ນຫາໃຫນໄມ້ຮູ້ທີ່ໄວ້
ວ່າມັນຂໍອ້າຍຫຼູ້ຈະເຈົ້າໄດ້ຮັ້ງຈາຕິເຮັງຈະຂອຫານ ຂົມຸນເລັນ ປົດິນາ ສහ ເອົນ
ເອງຫັງອຸ່ນກ່ຽວຂ່າງໂຮດໄດ້ ໄນວ່າຄາມູ້ຂອງເຂົ້າຫວຍດ້ວຍຜັວແກ່ ຍາ ຕຸວ່າ ວສສີ ເນື່ອ
ຍາມສບາຍຈະຫາຍດາແລດູ້ເລີ່ມທີ່ຈັດລົງຫລວກເຫັນໜ້າຮັງ ມຕນຸເຕ ປຶວິຕາ ວ່າ
ດັ້າເຈົ້າອ້າຍແໜ້ນນ້ອຍທີ່ນັ້ນ ນີ້ດີມັ້ງຕ່າຍເສີຍເຕີດທີ່ກ່າວິດອູ່ເປັນຄົນ ນ ອີ ນູນ

๑ ความที่ใบง นักเทคโนโลยีมักต้องการเสื้อ ไม่ว่า

ตุยห์ กลุยาณิ แต่ว่าจะหาผัวที่มั่นดีที่ชอบก็ ที่เขานี่คนไม่ไว้ เนื้อมาตา จ โลภเสน ไหนนี่หรือว่าพอเมื่อนี้มีนั่ง ที่จะตอบจะแต่งตั้งส่งมาให้ เป็นเมีย อยุ่ล ภตุตรา ใช้ เจ้าอย่าอยู่ดีๆ ยาว หย่าหัวมันเสียหาผัวใหม่ พึ่งพิว่า ทุกจังหวะ นุ่มนิ่ม หรือว่าเจ้าอนิคตดาวได้บูชาเชิญโโคชัย ทั้งธูปเทียน ดอกไม้รังทุนทศยา จะเชือเชิญเทวดาประเดิยงเบย ครบเครื่องกระยาสังเวย วางแผนพร้อมเพรียง เป็นทิทางจะเสริมเสียงแสร้งหาผัว แต่ว่าบูชาของเจ้านั้น มั่นชั่วนั้นไม่ต้องคำรา ประเป็นวันที่ฤกษ์พากานจะไม่สู้ดี นุ่มนิ่ม เมา กາพปกุเบ นุ่มนิ่ม พอเป็นวันกาพบักษาดีเรรมเก้าค่า พอสนบวันหักทิน ทรทึกมฤคทุมขันชักโโคชัย ยาคุนีณูโท ก้อนเข้าของพลีกรรมที่วงศิริมายะ เสียงไทย ปรัชม คงโถ อ้ายกาเก่าเข้าโคนจนจวยชิงเอาไปได้ กีเสียพิช เชงชัยโโคสวามี เพราะอ้ายกาเก่าบัดสันนั่น มั่นเข้ากินก่อน จึงเป็นนิมิตสังหารณ หากให้ได้ผัวแก่ ถึงทัวเจ้าเล่าแหลก็จะกรีง ๆ ใจ อกห อกคุกหุตุก หรือว่า เจ้าขาดบูชาญาณที่ไปไฟจังให้โทษ ทั้งสองโสดเข้าแทรกซักกัดสิทธิ์ขันตามตัว ชิมุณสุส ปากห์สุ จึงเผอิญให้ได้ผัวแก่เฒ่าชราแล้ว มั่นร่างแก่นี่เหลือแก่แก่นี่ กระไว้ไม่น้อยหนอ แทนว่าจะเป็นพ่อของพ่อตัวกว่าได.

ສົມເມ ພຸຣາທຸມເມ ນູນ ທ່ານວ່າເຂົ້າອົມຕົກຄານໃຫ້ຮັບໄດ້ປະນາກ
ບຽງກາຍສົມພຣາທຸມດີ ພຸຣາທຸມຈະຢືນຢ່າງເນ ອັນເພື່ອເພີ່ມພຍາຍາມປະພຸດີ
ພຣຕພຣາທຸມຈະຮັບ ສີລວນຸແຕ ພຸຊຸສຸແຕ ຖັນທ່ານຜູ້ທຽບສິລື້ນັ້ນເປັນພຸຊຸສັນ
ກີເລັສແລ້ວໃນສັນດານ ກຽມອັນນັ້ນຈຶ່ງຕາມດ້ານຕິດຕັ້ງໄດ້ຜັກແກ່ ນ ຖຸກຸນໍ້ ອົນນາ
ກູງຈຳ ເອ ນີ້ແນ່ນເຈົ້າ ຄ້າແມັນນຸ່ງເຊີຍວ່າຮູ້ອ່າງໆເຫົ່າເລື້ອຍລອດເຂົາມາຕອດຂັບໄປສັນ
ອູ້ກັບທີ ສັກຕຸຍາ ທົມ ດ້ານໄນ່ກໍ່ຂ້າຍອັນພ່ວງພົພລົກລໍ່າສັນ ຕື່ອທອກນັ້ນໂດຍໃຫຍ່
ໄລ່ແທງຄູກທີ່ອົກເຈົ້າ ໄທີ່ດັ່ນແಡະເດົ່າ ຈ ດອນາດຈົງ ຕະລຸຈ ຖຸກຸນໍ້ ອັນຄວາມຖຸກໍ

ทั้งสองสิ่งเราไม่แสร้งว่า เมื่อสันบัญญาสถานแล้วก็ตามที่ ก้มหน้าต่ายไปเป็นผี ดีกว่าอยู่เป็นคน ย่ ปสุ เส ชัณฑุก ปตี มันไม่เหมือนอยู่กับอ้ายເຟ້າຫວລມ ที่เข้าชั้งนี้ล้วนหน้า นគຸດີ ບິທຸຫາ ນគຸດີ ຮຕີ ເອງ ກີ່ຄວາມຍືນດີນັ້ນ ຈະນຳມາແຕ່ຂ້າງໃහນ ເພຣະອ້າຍັງຝຶກໄຮຣູປ່ຽງອ່າງເດັ່ນທ່າ ນគຸດີ ອຄລາປສລຸລາໂປ ດ້ວຍເຟ້າຈະພຸດຈາເຂົ້າຢານຍອກເຈົ້າເລີ່ມ ຂອຄຸມືຕົມນຸ້ນ ໂສກຕີ ອັກໂກອອກນີ້ມັນແໜ້ນພຸ່ງ ພັ້ນຝາງກີ່ທ່າງທັກເຫັນເວທນາ ທ່າໂຮ ທ່າຮາ ຍັນ ປະເພດມັກມີມາໃນສັງສາຣ ທີ່ຈະກ່ອກກວັນກີເລສີໃຫຍ່ນີ້ ສາມືໂກ ຕຽບ ກວຽຍ ຕຽບ ດ້ວຍຝ່າຍຍັນທັນນຸ່ມນ້ອຍອ້ອຍຊື່ນ ຝ່າຍຂ້າງສຕຣີນີ້ກີ່ສົດສະວຍ ຮະວຍຢືນ ແຕກເນື້ອນວລ້າຂັ້ນກວກກັນ ມານຸດຍືສຸ ວໂທຄຕາ ກົຈະບວດເປັນ ເກຍືນສັນຕິໃຫ້ໂຮງໝານ ຕາມວິສີຍໃນກາປະປະເວັດ ເຢ ເກົ ທ່າຍສຸສີຕາ ດິຈ່ວ່າໄທສະຈະບັນເກີດມີມຸ່ນຳນັກທີ່ຈຳຈັດໃຈ ສພຸເພ ໂສກາ ທີ່ຈະວ່າໄສກົມໍເກົ່າ ສັກເຖິງໄຮ ກົຈະລະເຈີງລະລາຍລົມລະເສີຍໄດ້ພຣະຜວັດີ

ขัน ทара คุ่ เอก เจ้ากี้ยังระเรื่อรุ่นดรุณี อภิรูปा ทรงลักษณะ
ราศีสิงห์ แม่กลัวหรือจะหายากที่สามี รูปวี มีรูปร่างเป็นโภคทรัพย์
แม่อ่อนชิดเลยนะที่ว่าจะอาภัพฟังพี่ว่า ปริสาณกิปคุณิตา พี่กลัวแต่ว่า
เหล่าชายหนุ่มนักหวานใจของเจ้า ใจจะมาขึ้นแคนอนอยู่ด้วยอ้ายโน่นเฝ่า
ทนทุกเชิงหนา แม่ไปเสียเด็ดติกว่าเชื้อพ่์เตอะนะเจ้า แม่จะมาด้านต้อดึง^{ต้อ}
ห้องโกรงเปล่าให้เขาร้องแรง แม่จะมาแบกความอ้ายนี้ไม่ขายหน้าหรือ แม่จะมา^{จะ}
เป็นกระสือเสียพงศ์ แม่จะมารักดงนี้หรือกว่าเหย้า แม่จะมารักเหานี้หรือกว่าพม
จะมารักลงนี้หรือกว่านา จะมารักด้านนี้หรือกว่าเรือน จะมารักเดือนนี้หรือ
กว่าตะวัน เออ นี่แม่จะมารักก่อนเม่านั้นยังกว่าตัวเจ้า คุณนี้ก็โอดเจาชัวชวน
ชงหนานา

ນ ເຕ ພຸຮາໝູນດ ຄຈົນມ
ດີໂຍ ມ ປຣິກາສນຸຕ
ນາ ເມ ຕຸວ ອກຮາ ກມັນ
ອທ ອຸທກມາຫສຸສ
ນາກ ຕມບໍ່ ກຸເລ ຜາຕາ
ເຂວ ພຸຮາໝູນ ຜານາຫ
ສເຈ ເມ ທາສ ທາສ ວ
ເຂວ ພຸຮາໝູນ ຜານາຫ
ນຕຸດ ເມ ສີປປຸງຈານ ວ
ກຸໂໂຕ ທາສ ທາສ ວ
ອທ ໂກຕ ອຸປ່ອງຈືສຸສ
ເຂົ້າ ເຕ ອໝມກຸຂືສຸສ
ເອສ ເວສສນຸໂຮ ຮາຈາ
ຕ ຕຸວ ດນຕວານ ຍາຈສຸສ
ໄສ ເຕ ຖສສຕ ຍາຈໂຕ
ຈືນໂໂນຮມສຸມ ຖຸພຸໂລ

ນທ ອຸທກຫາວິຢາ
ຕພາ ຈືນແນນ ພຸຮາໝູນ
ນາ ເມ ອຸທກມາຫໄ
ນາ ໂກຕ ກຸປົ້ຕາ ອຸ.
ບ ຕຸວ ອຸທກມາຫເຮ
ນ ເຕ ວຈົນມາໜ ພຣ.
ນານຍືສຸສຕ ພຸຮາໝູນ
ນ ເຕ ວຈົນມ ສນຸຕິເກ.
ຮນ ຮັບລັບຈ ພຸຮາໝູນ
ອານຍືສຸສານ ໂກຕິຢາ
ນາ ໂກຕ ກຸປົ້ຕາ ອຸ.
ບຕາ ເມ ວຈນ ສຸທ
ວງເກ ວສຕ ປພຸເຕ.
ທາສ ທາສລູຈ ພຸຮາໝູນ
ທາສ ທາສລູຈ ພຕຸຕ ໂໂຍ.
ທ໌ໂຍ ຂຖ້າ ສຸຖຸກຸຄໂນ

มา ໂກຕີ ປຣິເທວສີ
ອໍາ ໂກຕີ ອຸປະນູຈີສຸສຳ
ຍດາ ອຄນຸຕ່ວາ ສັງຄາມ
ເຂວເມວ ຕຸວໍ ພຸຮ່າມ
ສເຈ ເມ ທາສໍ ທາສີ ວາ
ເວ່ວ ພຸຮ່າມລັ ຜ້ານາໄໝ
ອມນາປັນເຕ ກຣີສຸສາມີ
ນກຸຫຸເຕ ອຸດຸປຸພຸເພສຸ
ອັນເບນທີ ສຖື່ ຮມນານໍ
ອທສຸສແນນ ມບຸໜຸນເຕ
ລົຍໍໂຍ ວຸກາ ປລິຕາ ຈ

มา ໂກຕີ ວິມນາ ອໍາ,
ມາ ໂກຕີ ກຸມືຕາ ອໍາ.
ອຍຸຫຼົງ ປຣັບໂຕ
ອຄນຸຕ່ວາວ ປຣັບໂຕ.
ນານຍືສຸສສີ ພຸຮ່າມລັ
ນ ເຕ ວິຈຸນາມໍ່ ພຣ,
ຕນຸເຕ ຖຸກຸໍ່ ກວິສຸສຕີ.
ຍທາ ມໍ ທຸກຸໍສີລົງກຳດຳ,
ຕນຸເຕ ຖຸກຸໍ່ ກວິສຸສຕີ.
ຊື່ມຸນສຸສ ປຣິເທວໂຕ.
ພໍາ ແສຸສນຸຕີ ພຸຮ່າມລັ.

(ຕມຕຸດຳ ປກເສນຸໂຕ ສດຖາ ອາຫ)

ຕໂຕ ໄສ ພຸຮ່າມລັ ກີໂຕ ພຸຮ່າມລັຍາ ວສານຸໂຄ
ອໝົ້ນີໂຕ ກາມຮາເກນ ພຸຮ່າມລັ ເອດທພຣວີ.
ປາເແຍບໍ່ ແມ ກໂຮທີ ຕຸວໍ
ນຸ້ມຸນົມຸ້ກາ ສຸກຕາໂຍ ສັງຄຸລາ ສັງຄຸພານີ ຈ
ອານຍືສຸສຳ ເມດຸນເກ ຕະຫຼຸກຕຸກຕຸລູຈ ພຸຮ່າມລັ.
ເຕ ຕຳ ປຣີສຸສນຸຕີ ອຸໂກ ທາສກຸມາຮເກ
ຮຕຸຕິນຸກິວມຕນຸກິຕາ.

(ຕມຕຸດຳ ປກເສນຸໂຕ ສດຖາ ອາຫ)

ອີກໍ ວຕ່ວາ ພຸຮ່າມພນຸ້ຊ
ຕໂຕ ໄສ ມນຸຕຍິຕ່ວານ
ປກຸການີ ໄສ ຮຸ່ມຸນຸໂຄ

ປົ້ມຸລຸຈີ ອຸປ່າຫນໍ
ກຣີບໍ່ ກຕ່ວາ ປທກຸຈິນໍ.
ພຸຮ່າມລັ ສທິພຸພໂຕ

តីវិនំ នករំ ដីតាំ ថាសប្រើយេសនុខ្សំ.

(ពមទុលំ ក្រាយសុន្ទិត សុគ្រារ ខាង)

តី ពពុល គុណុគ្រារ ខាងតាន់	យេ ពពុលតំ សមាគតា
កុងី គេសុសុន្ទិតវិរ រាជា	កពុល បសុសំ ធម្មុតិយំ.
ពេ ខ្មារ តំ ខេងីតំ	យេ ពពុលតំ សមាគតា
ទុមុហី ឃុរុអុមេ ក្រាយសិត	ធមិកាយនេន ធម្មុតិយំ
បុរុធមិត សកា រួមីរា	វុងកេ វត្ថិ បុរុធមិត.
ទុមុហី ឃុរុអុមេ ក្រាយសិត	ធមិកាយនេន ធម្មុតិយំ
ខាងកាយ បុរុធមិតរុញ្ញា	វុងកេ វត្ថិ បុរុធមិត.

(ពមទុលំ ក្រាយសុន្ទិត សុគ្រារ ខាង)

តី វិវិត ឃុរុអុមិយា ឃុរុអុមិន ការកិរិយា

មមនុតំ ប្រើសិទ្ធិ

វនេ វាពុមិការិណុលេ	ឱកគុកទីប៊ីនិសៅវិទេ.
ខាងកាយ ពេឡុវា ទណុទាំ	ឱកគុកុធតុតំ កមណុទាញតុ
តី ប្រើសិ ឃុរុអារុលុំ	ឱកគុក ឯតុសិតិ ការម៉ាំ.
តំ បុរុធមិ ឃុរុអារុលុំ	ឱកការ នំ ប្រុវារូបុ
វិកុកុធនិ តី វិបុប្រុន្ទិត	ឱកគុក បុរុធនិ ឯកុកុធនិ
ពិតី តី ឃុរុអុមិន គុណុគ្រារ	ឱកគុក តុលុតិតិ ឯតុសិតិ
វុងកេ តិតិ និតិនិនុវិ	[សុនិខិ ប្រុវារិតិ
រុកុសុមិលុំ និតិនិនុវិ]	ឱកគុក គាតា អភាសាតិ.

คุณ (๔) ตาสี่ สนติคิรา ปริภาสี่ ลกิตว่า วันนั้นนางอമิตดา
สาวศรี เมื่อได้ฟังนางพราหมณ์ทั้งหลายมาเยาะเย้ย นางก็หุนหันหัวมือเปล่า
กลับแก่กลางหน กระเดียดหันน้องให้ออกใจซุน เดินขึ้นมาบนมุ่นเมือเชือดนาตา
ส่วนเอօเฝ่านน่องคอยท่าคานเคียงบันได จึงร้องหักตามลงไปว่าบืนไวนะน้อง เจ้าจึง
ร้องให้สะอึกสะอื้น หรือว่าเจ้าจุยเลนเลื่อนแล้วล้มลง ถ้าแล้วว่าหม้อน้ำองนง
มันหนักแก่ เจ้าจะผลักส่งเสือกชั้นมา หรือจะให้พี่เฒ่าชาวไร่ไปรับ จะได้
พยุงพยุงชูขับหัวปากคนละข้าง ฝ่ายว่านางกำลังโกรธกระทีบเท้าสะเทือนสะท้าน
กลับคึ่งชุนรุ่น่ง่านเอօเฝ่า แล้วบอกเล่าเนื้อความพลาวงว่า

ขัน ๘ พุราภรณ คุจลามิ ออพราหมณ์เอย ออพราหมณ์เฝ่า
ทันแม้หนามัยนาจารขันแล้วที่ตนทำ แต่วันนี้อ่อนเฝ่าอย่างกว่าต่อไปเลย กุจะ
นั่งนี่เณดินเดยไม่นำพา หงหุงข้าวปังปลาหาพื้นไฟ กุจะทำไบไยกันให้เหนื่อยเมือ
หังเป็นคินเดินเท่าหรือกูนิอยากไบย้ำกราย กุจะนั่งแบกความอยาไบไยมี หัง
ความชอบและความตั้นก์ไม่มีมั่ง ลิโย มั่ ปริภาสุติ อีพราหมณ์บันนี้
มันหนักหนา มนเดียงคงอยกอยที่ท่าทางจะตกน้ำ กุจะได้ว่าจะไว้มันสักคำหนึ่ง
นกไม่มี ใจจะไว้ในนี่ มนช่างร้ายเหลือ รวมกับว่ายกขี้มีเสือกมีเท่า มน
มารุ่งกันเร็วว่าต่ำกูเล่นเปล่า ๆ เข้ามานี่หรืออกมากมุง ตะละว่าฝูงกานเข้ามาเดัน
ตามหอมรุ่งกับมีปาน หังโโคตรเค้าเฝ่าปราดมันเด่าเด่น ชินุเณน ปตินา สห
กุเคนแต่มันว่ากูนอุจ้าใจจำเป็นจามมีผัว แก่เทบทะเบ็นเพื่องพ่อของพ่อตัวก็ว่าได้
พราหมณ์เอย กุอยาเขานี่กระไรเลย อายเสียจริง ๆ แทนประหนึ่งว่าจะกลั้นใจ
ดันตายเสียก็ว่าได้ หงนนเทงแก่พระไครเล่าสิหว่า เพราจะอ่อนเฒ่าชาวนี่มัน
ไม่เจียมตัว ทำเป็นหนัมมุน้อยระริกระรัวระเร่อเร้า มนจึงแกะไคชุดเอาโโคตรเค้า
ขึ้นเက่อนว่าเฝ่าวุกอัน

นาห์ ตมหิ ภุ เล ชาดา เอ็ฯ เป็นกระไว้กระนหนาหานพรวมณ์
ເຂົ້າ ອັນພາດີກາຊອງກູນ໌ໄມ່ເຄຍຈະເປັນແໜ້ນເຂົ້າວ່າ ຕັ້ງເປັນກວຽຍທ່ານນະຫວີ້
ຈະຫານໃຫ້ສາມືເລັ່ນຕ່າງທາສ ໃຫັດບຸຮາມຣາະງົວແຕ່ກ່ອນເກົ່າ ດ້າແນ້ມທ່ານຮັກເຮົາ
ຈະຍູ້ໄປດ້ວຍກັນ ຈົງຜ່ອນພັນຂວາງຫາໜ້າງືງໝາໄທກູ້ໃຊ້ ດ້າໄມ່ໜາມກົ້ອຍ່າ
ສັງສັນວ່າກຳຈະຍູ້ວ່ວມປະເວລີ່ ກຳຈະຮົບຮົບທຶນກິລັບໄປບ້ານຫາພ່ອແນ່.

นตุ๊ดิ เม สิบปูปูรัจนา ว่า โอยَاวยาริงแล้วแลในครั้งนั้น อ้ายเรือนคน
ก็จะเงยเป็นเรือนผีเลี้ยงดังป่าซึ้ง ด้วยเข้าอยู่นั้นเป็นที่สวัสดิ์สว่างอารมณ์ อนึ่ง
ศิลปศาสตร์วิทยาคมแลความรู้ พึ่กมิได้ศึกษาสำนักครูให้มันรู้กับเขามั่ง ยังที่จะ
บังเกิดบุรุษะหันนั้งไว้ทางนั้น ชนน์ ชลุณณุ พุราหมณ์ อມิตตดาเอี่ย ทุกวันนี้
พื้นเคยขยันก์เดียวจะเที่ยวขอทานมันก์ไม่สู้ได้มาก ได้แต่สักหนานถัวยถุ่งหุ่ง
ใส่ปากไปค้ำเข้า ลงวนขอไม่ได้ก็จนเจาจำใจออด ทุกสิ่งสรรพมั่วหยดนไม่เมีย
ถ้าแล้วว่าพึ่งคึ่งดังเคียแต่เก่าก่อนก็จะเป็นไรมี หังทาสาทวีแลเงินทองของนานา
มิให้น้องต้องออกปากกว่า พีจะหมายบำบัดเรอเจ้านี้ริง ๆ อห์ โภคี นึงเสียเดิด
นะเจ้า จะร้องให้ไปไยเล่าพึ่งพ่าว จะเสียนวลเสียน้ำตาเสียเปล่า ๆ ทุกสิ่งสรรพ
พื้นเอาจไว้ขั้นของ พีจะปฏิบัตินวนนองเจ้าทองอມิตตดา ทุกวันทุกเวลาี้.

**เดน (๔) สา เทวตาวิคุคหิตา หุตุว่า วันนั้นนางอมิตดา เทวตา
เมะ ภูมิเทวตา มีภูมิทร์เทพยตามเหลกต์สูรเทวศร์ เคยอนุเคราะห์
พระเพสบันครผู้เรืองเดชดวงราชวิวงศ์ อันโนไปนิปะสก์สร้อยสรรษฐณ-
ดาญาณ ค่อยจะก่อเกียรติทำการพุทธการ กรุณเมื่อพระองค์ทรงยอมยกสัตตสุดก-
มหาทานก์สำเร็จ เพื่อจะให้เป็นทูตกรรมนำขุบลข่าวสารสืบไปแจ้งเหตุ แก่
กรุงกษัตริย์รัตนนิเวศน์ทุกเขตขัณฑ์ จึงได้มารับพระราชทานทันในเมื่อเวลาเช้า
อันครั้งนี้เล่าก็เหมือนกัน เทพยเจ้าเชอภัยังกระนั้น มหาสกุต์ ปุตุปริจจาค
กตุตุกามตาย ปราradนาเพื่อจะยังพระมหาสกุต์ พระเพสบันครจากม้ากรพรติ-
พงศ์ เชือซินคร์นามของคหาน่อพุทธาง្ករ จะให้พระองค์ทรงเพิ่มพูนพระบารมี
นิยมยอดยิ่งมกุฎาหาร คือพระบิญตุตรเยาวมาลย์บริจัค เป็นปรมตดบารมีอย่าง
ยอดยากยิ่งผู้จะทำได้ **วิคุคหิตา ภูมิภูริชัย** เทพยเจ้าจึงบันดาลคลใจ
นางอมิตดา ให้รู้จักกรุงพระพาราธนพิเชต หังเนื้อหนอนามนเรศร์ราชวรวงศ์
อิกหังพระญาติประยุรังค์ยิ่งสาล กิตติศัพท์ที่เหตุผลให้รู้แจ้ง เทพยเจ้าเชอ
เสแสร้งสังหารณ์หากเข้าดลใจ นางอมิตดาจึงว่าไดฉะนี้ ว่า**

**ขัน เอพิ เอ็ฯ ฯ ออพราหมณ์ເຂຍ ออพราหมณ์ເຜົ່າ ດອຍໄປໄຍເລ່າ
ດອຍອອກໄປໄຍ ກະດຸເຂັມໄມ້ໄທກັ້ລ ເຂັມໄມ້ໄດ້ນີ້ ເພົ່າຍັງຈະຮູ້ອະໄຣມີ ພວິວ
ຮູ້ອື່ມັ້ງ ອໝາກຸບຸສຸ່ສົ່ມ ຖຸຈະເລັ່າໃຫ້ພຶ່ງທີ່ມີຫຼຸງ ຮູ້ແລ້ວອ່າພົ່ງພຣາຍ ຄໍາແລອອເຜົ່າ
ນິ່ວຸ່ນວາຍເຫັນຈະສົມຄະນະ ຍດາ ເມ ວອນ ສຸກໍ ອອເພົ່າຍັງມີໄດ້ພຶ່ງມັ້ງຫຼືອຕີກ່ອນ
ຊາວພຣະນຄຣເຂາພູດກັນ ກິດຕິສັບພົມສົນນັກຽງແຈ້ງ ຈົງ ໃນ ນະເພົ່າຍ່າແຄລງວ່າມຸສາ
ເອສ ເວສຸສຸນຕໂຮ ຮານໍາ ອັນວ່າສົມເຈົ້າພຣະນຄຣອນຮາດຕັນກີເຍັກສຽງ
ອັກຮາຊເອກອງຄຸດຮົພິເສດ ຜູ້ຜ່ານພົກພັງພົມເພື່ອງຈຸລັກັກ ຄືພຣະເວສສັນດຽ-
ຫວີກັຍ໌ເວັງພຣະເດືອນ ອັນເກີດໃນຕະຖຸລວງຄາສຸງຮັບສິວົາຊ ທ້າວເຂອທຽງປະສິທິ່ງ**

ประสาทคเขนทรหส์ดินทร์ บี้จัยนาคนาคินทร์ค่ำครัวพระนคร แก่พอดิพงศ์
ทิชากรหงส์เบ็ดคน ชาวสกุลพระนครเขาร้อนรนรังทุกราชภูมิ ให้ขึ้นชั้นเข่น
พินาศคงโถงเป็นสองสถาณ สมเด็จพระจอมจักรพลาพรบีตรุ จึงเสริมสิ่งให้
เนรเทศจากพระเวียงชัย ห้าวเชอกก์ไม่ทุกพรหมฤทธิ์โภมนัส กีฬาพระตะรภูล-
แก้วเกศกษัตริย์หงส์สามองค์ คือพระบุพยงยาวดี หงส์พระหน่อนาຄดรุ่นที่น้อยๆ
เสด็จสัญจรคล้อยกacula ประพาสเพนพง วงเก วงศิ ปมุนเต สีกษัตริย์
พระองค์ทรงสำนัก ทรงหนังอธินพยัคฆ์จัมมาเพศ ทางสิกขานบทประเมณรูปปฏิบัติ
ยังคริวัตนบราวน์ดอนกราชวงกต หนทางกำหนดที่จะไปก็ไม่ไกลงหนักหนาไม่กร้อย
กีพัน จะข้ามคืนค้างวันนั้นไม่สักกี่วันก็จะกลับมา ต่ำ ตุ่ว คณตุ่วน ยาจสุสุ
ท่านจะอุตสาห์ไปเสียหน่อยหนึ่งจึงจะดี ลากองจะเกิดมีนี่จริงๆ หาส์ หาส์ จ
พุราหุมณ พราหมณ์เอื้ย ถึงเข้าแล้วอย่าบ่นใจงหูลขอ ชั่งพระครุณเน้อยหน่อ
หงส่ององค์ โซ เต วงศิ ยาจิโต เห็นหัวเชอกก์จะทรงอุทิศประทานให้
หาส์ หาสิญจ บตุติโย ก็จะได้ชัดโดยรวมให้เป็นหาสในกลางเรือน
หังหุงต้มต้มตักจะได้เตือนให้หุงหา นั่นแลกุจะค่อยเที่ยมหนักกับเพื่อนบ้าน เօอ
กันนี่ตัวท่านจะว่ากระไร จะไปหรือ หรือจะไม่ไปก็อย่าบ่น

ชีวิตโดยหมู่สุ่ม อย่างที่นักพัฒนาชีวิตเรียกว่า “ชีวิตแบบสุ่ม” คือ การดำเนินชีวิตโดยไม่มีการวางแผนหรือกำหนดล่วงหน้ามากนัก ให้ความสำคัญกับความสนุกสนานและประสบการณ์ใหม่ๆ ที่มาในแต่ละวัน ไม่拘束ตัวเองในกรอบของความคาดเดา แต่เปิดใจรับสิ่งใหม่ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ไม่ต้องคำนึงถึงผลลัพธ์ที่แน่นอน แต่เพลิดเพลินกับกระบวนการ ไม่ใช่แค่การตั้งเป้าหมายแล้วพยายามบรรลุเป้าหมาย แต่เป็นการลองผิดลองถูก 试验不同的方法直到找到满意的结果 ไม่กลัว 실패 ไม่กลัวเสี่ยง แต่กลับมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้และ成长 ไม่ต้องห่วงเรื่องผลลัพธ์ที่ต้องการ แต่เพลิดเพลินกับการเดินทางไปที่ไม่รู้จะไป哪里 ไม่รู้จะพบอะไร ไม่รู้จะเกิดอะไรขึ้น แต่แค่สนุกสนานกับการสำรวจและลองสัมผัสถึงสิ่งที่ไม่เคยสัมผัสด้วยตัวเอง ไม่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยอย่างเดียว แต่เป็นการลองเสี่ยงกับความไม่แน่นอน ไม่ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงที่อาจ带来ภัย แต่เป็นการลองเสี่ยงกับความตื่นเต้นและเร้าใจ ไม่ต้องคำนึงถึงความสุขที่คงอยู่ตลอดไป แต่เป็นการลองเสี่ยงกับความสุขที่เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามความต้องการและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

นี่เจ้ารักหรือว่าซังจึงจะใช้ให้พิปโยย่างนี้ มา โภติ ปริเทเวสี ปลอบเจ้า
สักเท่าได้ ก็ไม่มีที่ว่าจะหายawayน้ำตา มา โภติ วิมนา ยังจะมาขอคืนน้ำ
หน้าทำอืดยัด จะทุบโนไหะแล่น้อยใจไปไยนะน้องหญิง อห โภติ อุปถัมภิสุล
ເອັນດູພື້ນເດີນະແມ່ ດວຍຕົວພັນກົກເກົ່າງພິຍົງນີ້ ຍອມແລ້ວສົ່ງຈະເປັນຫາສີເລາສາ
มา โภติ ຖຸນີ້ຕາ ເຈົ້າຢັ້ງຈະຫັນຫັນຫລັງ ພາຍໃກຣະເສີມໆເດີສິນະແມ່
ຢືນເສີ່ຫນ່ອຍແລ້ວກີບແລມາຂ້າງໜັນດເຄີດນະເຈົ້າ ແຕ່ພອລ່ອລ່ອໄຫຼືເມັນເວົ້ນ
ຮັນນໍາໄຈ

yatā oknuttava ຫາ ຫາ ວ່າກະໄຣ ອ້າຍເຜົ່າຈັກໄວນີ້ຈະໄມ່ໄປຫຼືອ
ຈົ່ງມາຄວບຄຸງກ່າວຮັນກວີໃຫ້ໃຈອ່ອນ ທຳອົດອອດອັນວອນພະເນົາພະນຶ່ງ ຂອກມາໄດ້
ຄຳໜັງກີ່ວ່າແກ່ເຜົ່າ ສອງຄຳໜັງເລົ່າວ່າທາງໄກລ ຂ່າງຂລາດນີ້ກະໄຣໄປເຫຼືອຂລາດ
ຕະລະວ່າຍັກນີ້ສາມັນຈະກັບເຄົາໂປ່ງ ນີ້ອ່ານູໄດ້ໄປເນື່ອໄວຈຶ່ງລວງຮູ້ ສຸຄຳມຳ
ອຸທຸໂຮວ ປຣະໂຕ ກູດດູອ່ານື່ອນບຸຮົບທີ່ໂຄດເຈາມີ້ຈາຕີອັນຂລາດ ຍກ
ຊື່ພລວດຄະປົກຕ້ອງຕົວຮາຈັດຖຽງຄໍ ພວ້ອນດ້ວຍສຽງພາວຸຫຼາຍຫຼົງຍກອກໄປ ຍັງມີທັນ
ທີ່ຈະໄດ້ສັກຮຶກທາງ ໄດ້ຍືນແຕ່ເສີ່ງສັກທີ່ບັນດຶງຝຶງໄຟຟາງ ທາງພວກພລັບພໜ້າ
ອຸທຸໂຮວ ຍັງມີທັນຈະໄດ້ຍຸທນາການເຂົ້າຮັງຮັບ ປຣະໂຕ ຮັງວ່າໄອເຮົານີ້ໃຫ້ຮ
ປຣະຍແພັນເຂົ້າແລ້ວບູນຍັນ ຂວາງກັນດອຍຮາລ່າທັກລັບເສີ່ງເດີນະຫວາງເຮົາ ເຂວເມວ
ຕຸ້ວ ພຽບໜີເມ ກູດດູອ່ານື່ອນຫັນຫ່າງແສນອຸນາຫວ່າ ຂລາຄນີ້ກະໄຣໄປສັນໜົດ ນັດນີ້
ກະໄຣໄປສັນອ່າງ ຍັງໄເກີນໄປໄດ້ແຕ່ສັກ່າງ ທໍາຫັນເບັນຫັນໜັ້ງໆທ່ານຍອດໄວ່
ອຄນຸດຫຼວງ ປຣະໂຕ ຮັງວ່າໄອ້ຫນທາງໄກລ ເກີຍຈະໄຣໄປເກີຍຈະເຫຼືອ
ໄກເຮົາຈະໄປເຫຼືອເຜົ່າຈັກໄຣ ໄກເຮົາຈະຕາມໃຈເຜົ່າໄວ້ເວົ້າ ສເຈ ເມ ຫາສໍ ກາສີ ວາ
ແນ້ມອ່ານື່ອນໄປຫາຫຼາຍໜາໃຫ້ກູໃຊ້ ກົ່ວຍ່າສັງສົນທຸກຈະອູ້ສັນນິວາສຫວູອຍ່າສຳຄັນ
ອ້າຍທີ່ໃຫນທີ່ນັ້ນອ່ານື່ອເຜົ່າໄນ່ຂອບໃຈ ທີ່ມັນແກ້ນຈານເລືອດຕາໄລດ້ໄວນຍັກ໌ ຖຸຈະ

รีบเร่งกระทำร้ายไปหลายเล่นน์ นกบุตเต ถึงยามครุชยามสังกรานต์ฝูงชน
ชาวบ้านท่านห้วยหลาย เข้าแต่งตัวกันเนิดฉายห้วยชายหญิง กูก็จะแต่งขึ้นบ้าง
ให้เพราพรั่งเพริคพร้อม ละม่อนหมอดอยู่สุดสวย แล้วกูก็จะร่าเริงสำราญระเร่อเล่น
ให้สำราญ ที่ไหนมีมิหารทึกจึงฉบับขับ chan ประสาหขอ กูก็จะวนเวียนเข้าไป
เลียนล้อเล่นตาให้ติดใจ ออเฝ่าเห็นกูรักดูไม่ได้ด้วยความแค้น ก็จะโศกเศร้า
เหลือแสนสุดเวหนา กบุโย วุก้า ปลิตา จ อ้ายโรคราักษากำเริบแรงขึ้น
ทุกวัน อ้ายหลังที่โกรนนั้นมันก็จะโกรนนั้นข้าหูก็ที่ หน้ามึงก็จะซีดเป็นอ้ายผี
ผ่ายผลอมตรอมใจตาย เพราะขอเฝ่ามิตามใจกันนั้นแล.

เด่น (๑๐) กิกุบเว คุกรสัมคปริรัตนะองค์วิสุทธิชารีต ผู้มีญาณวุฒยตุร
ยึงเปรมาประชาญปะหารหัก ตโต โซ พุราหมโน อันว่าເພົາພຸດົມີເປັ
ສັນພັນຮັງສົກທີ່ພວາມຄົນ ກືໂຕ ພຸරາຫຼຸມຍາ ອ້າຍຈິຕໃຈນັ້ນໄທ້ກົ່ຽນກົ່ຽນ
ກລັງກວຣຍາ ວສ້ານຸໂຄ ເມະ ວສໍ ອນຸໂຄ ດ້ວຍເພົາຫາລະເລີງຫລູອໍານາຈ
ນາຖຸການ ອຸກູ້ໂຕ ກາມຮາເກນ ອັນການຮາຄົດໜ້າຫາກເບີຍດເບີຍ ໄທີຈິຕັ້ນ
ແປດັບປັບເປົ້າຢືນໄປຮ່ວມເປົ້າແປ່າພື້ນເພື່ອນ ຕາແກກລັວໜ້າກົ່ຽນກົ່ຽນລັວນາງຍົມຕດຕາ
ຈະຈາກເຮືອນແວ່ໄປຄົບສາຍ ຈຶ່ງລະເລີງລະລາຍເລື່ອນເສີຍຈາກດ້ອຍດອຍຈາກຄຳທີ່ພູດຈາ
ວ່າໄຄຣເຂົາໄດ້ຫາວ່າຈະໄນ້ໄປ ເນື່ອເຈົ້າຈະໃຊ້ໃຫ້ພື້ນທີ່ໄປພົກໍໄມ່ພຽນ໌ ທຳໄນກັນເຂວາງກົດ
ແກ່ນັ້ນທາງຈະສັກກີພັນກີຮ້ອຍ ແຕ່ກ່ອນຮ່ອນຮະໄວພົກໍເຄີຍໄປໂຍ່ນໆບໍ່ອໍຍໆ ດີງວ່າຈະໃຫ້ພື້ນ
ເດີນເກີນເຂວາງກົດໄປອີກສັກໜ່ອຍພົກໍໄປໄດ້ ສຸດແຕ່ເຈົ້າຈະໃຊ້ໄປລົງໃຫນພົກໍຈະໄປໄດ້
ຮົງໆ ພຸරາຫຼຸມ ເອຕພຸຣີ ຕາແກກຈົງວ່າເຮົງໆ ເຂົ້າເດີດອ່ານຸ່ງນະເຈົ້າ
ຍົມຕດຕາ ໄວໆ ເຂົ້າເດີດສີຫາອ່ານຸ່ງນັ້ນ

ປາເດຍຸ່ມ ເມ ກໂຮທີ ຕຸວ່າ ເຈັງແຕ່ເສັບຍິງກວັງກະບາດໃຫ້ອີເມວ
ສັງກູລາ ເມາະ ຕີເລນ ກອບຫຼຸງກຳ ທັງໝານແຂ້ງເບື້ນກົ່ອນກັດ ຈາກດັ່ງນີ້

ถ้วงแก้เดกงา สุกพานิ เมะ บุทเทน บีสิตุว่า กตปูเว ขنمรำเรรี่่่า
หั้งนมเทียนทำหัวกหสิ่ง មดุนีญุพิกา เมะ สกุบรอมดุก โยเซตุว่า อีกหั้ง
นมผิงหินฝนทอง เป็นเสบียงของค้างໄไวไดนาน ๆ ไส่น้ำผงน้ำตาลเติมน้ำอ้อย
เหลว สุกตาโย กระทำให้เร็ว ๆ ล้วนแต่หลาก ๆ สตดุกกดุต หั้งช้าวู
ช้าวูกาแต่งให้ต่าง ๆ เป็นของข้ามคืนค้างเครื่องเสบียงกรัง

๔๙ ขัน อานยสส พึงจะเที่ยวเชิญไปแสวงหา พระเวสสันดรรชตคิยา
เข้าแก่นของ เมตุนาก ซึ่งพระครุณน้อยหน่อเจ้าทั้งคู่ อุโภ หาสกุลาราก
ເเอกสาระขอผู้จัดกันอย่าง นำเอ็นดูมาเป็นทาส รดตุนหิวมตนุทิตา ใช้สอย
ก็จะไม่ได้ราศหลบลี้ ทุกทิวาราตรีไม่เลินเล่อ ปริจิริสุสันติ จะได้บำรุงบำเรอ
ติดตามเจ้า ก็จะงามหน้าพิเศษทุกเวลา พวกลือหงົງປ້າກລ້າໃຈสามานຍ์ ที่มัน
ແກลงว่าได้ประจานเยาะเยี้ยเจ้า ก็จะต้องประสมประسانกลับคืนเข้าชອดีดวย
เจ้าก็จะรีรีวิกระซึกระซวยรายระเบิดเพริศพรัง จะได้เป็นเจ้าของหมื่นหงົງ
อย่างมีบุญ เขาก็จะเรียกว่าเจ้าของครุณคุณแม่มิตตดา เพราะว่ามีทำสีเหลาสา
นนแล.

เดิน (๑) สา บิปุ่ม ป่าເຕຍົ່ມ ປົງຢາເຫດວາ ວັນນະ
ນາງອມືດຕາສາວຄວີ້ ເມື່ອຈະແຕ່ງເສີບິງກຣິ່ງໃຫ້ທີ່ໄປທາງໄກລ ອອເນຳສັ່ງສິ່ງໃດ
ເຈົ້າກໍທຳສິ່ງນັ້ນ ຖຸກສິ່ງສຽບພື້ເສົ່ງສຽບສໍາຫວັບຈະເດີນທາງ ທັ້ງລູກເດືອຍຂ້າວຸ່າງ
ຕ່າງໆ ໄນອ່າງເດືອຍ ຂ້າວເໜີຍວ່າຂ້າວຂ້າວ ຂ້າວເນຳຂ້າວພອງ ເບີນຂອງເດີນປ່າ ດັ່ງຈາ
ສາກູ້ ຂ້າວຕູ້ຂ້າວຕາກ ນີລາກ ໃນ້ອຍ ທີ່ໄສ່ນ້ຳອ້ອຍ ອ່ອຍດີລັ້າ ນັ້ນຶ່ງຫວານຈຳ໌
ນໍາຫາລາຫວານເຈື່ອຍ ແທນີເທນີອີຍເກົຮວັນ ຜ່ອນລົງດູນໄດ້ ຍັດໄສຢ່າມລະວ້າ
හັກທනາຮັບຮ້ອນ ທີ່ໃຫນກິນກ່ອນ ຜ່ອນໄວ້ຂ້າງນັນ ທີ່ໃຫນເມືອນ ຈະກິນ
ກລາງທາງ ຈົດໄວ້ຂ້າງລ່າງ ຕ່າງໆ ສາຮັດ ພຽງຮ່າມຜົນສຸສ ອາໄຣເຈີ ຈຶນບອກ

แก่ท่านนาพรามณ์ ว่าเสบียงเครื่องยำกพร้อมเสร็จอยู่ด้วยกันนี้ จะไปกีไปเสีย
เดียวเร็วๆ เข้าอย่างไร อ้ายคนอื่นมั่นรู้มั่นจะไปเสียก่อน จะเสียทุนเสียรอง
ข้าวของเครื่องเสบียงกินลื้นเสียเปล่า

ราปสเวล์ สามารถ เบ็นดาบส์เบียงบ่ายแพค โยคีเวก
หวังพันภัย ไปทางไกลเกลือกอันตราย เจียงบ่าชัยสอดสังวาล เทรียมครบ

การเครื่องไสยาสต์ พุราหมณี โววิคุวา เผ่าจึงให้โววาทสั่งสอน
นางอมิตตา ว่า ขึ้น กบุเท คุกรเจ้าผู้มีพระเดิมานด้านขวา อิโต ปูริยา
แม่เอย ตั้งแต่นี้ไปจะห่างเหินไปจากเจ้า แม่จังอยู่กับเหย้าฝ่าอยู่เด็กับเรือน
อย่าเที่ยวพุดจากบเพื่อนจะเสียตัว อันชาติเช่นรายร่วมมัมกจะหยอกเงิน ถ้ามัน
จะเดินกรีดกรายกรีนกระแเอบเข้าเกี้ยวพาณ แม่อย่าได้สามานย์ด้วยว่าฯ
มันจะตามด้อยคำเข้ามาประสมประสาณ เกลือกเยี่ยมมันสาวารณ์เข้าจะอดสู
ค่อยกัมหน้าตั่าตาอยู่เด่นในเกหะ วิกาเล มา นิกุบมิ ค่ำมีดผิดเวลาอย่าลงล่าง
บีดประทุหน้าต่างเข็นบันได หั้งล้มกลอนลักไส้ให้แน่นแฟ้น ถ้ามาตรฐานมัน
จะกระแเอบเข้ามา แม่อย่าไดพุดจากหักหาย มันจะรู้แบบกายว่าพี่ไม่อยู่
อันนักลงเจ้าชู้แบบกายมันมีมาก หีจะพุดแล้วก็หวานแต่รากตลอดปลาย ทำเป็น
ประเปรยประเปรยเข้ามาเอนอิง ทำที่เล่นที่จริงไม่ยอมแย้ม ทำเป็นสนิทสนม
เห็นบันน้อมตัวเข้าไป ใจมีรู้เชิงชาญค่ายใจหลงไปด้วย มันก็จะระรัวร่วย
รับงานสั่นตัว อันเมยงามกว่าผัวนี่นะก็ไดความเดือดร้อน เจ้าจงฟังคำพี่สั่งสอน
ให้โววาท อปุปมศุตา แม่เอย จงอย่าไดประมาทหมั่นระวังตัวของเจ้า ยาว
ลม อาคารนา ตรรบเท่าพี่เฝ่าจะกลับมา จากอรัญราชบ่า โน้นเดด.

เดน(๑๒) ภิกุบเว คุกรสงฆ์สัมภูญาณพงศ์พุทธเวไนย ผู้มีอุกฤษณาณูป-
นิสัยสุดสั้นเสรีวิเศษสังก *

พุราหมณพนธุ อันว่าพฤฒิพราหมณ์พนธุ เพศ
ผู้สืบสัมพันธ์โคตรเค้าทิชาเชษฐ์ เข้อนิคทางกพรานมณชาติ ขึ้น อิห์ วคุวา
เมื่อที่ให้โววาทสั่งสอนองค์นาญาณางอมิตตา ทุกสิ่งสรรพเฝ่าชราจะพร้าสอน
พิรพิรจะอันรำพันว่า งานสุสัสนสติบໍญญาด้วยความรัก กลัวนางอมิตตาจะหนี
ทีก็ทำเป็นคึกคักแข็งน้ำใจ ปานเดอยุปสิบุพก เฝ่าก็ยกย่ามให้ไส่
สรรพเสบียง หัวสายสองดีสพักพาดเฉียง วัวว่ามวุคพะรุงพะรัง ปีมุญจิ

อุปahan ยังเท่าทั้งสองส่วนไม่เกือก กันรองรับเรียกว่าจะรับหนาม ทำด้วยหนังน้อย
นั้นบาง ๆ เบ้าแต่ชนเดียว เชือกกระหวัดรัดแน่นหนา ให้แน่นให้สนัด
ถึงจะว่องเท่าวิ่งกีไม่พลัด พลัดล้มกีไม่หลุดหาย เพื่อกีอุตถุคุ่นวาย แต่งตัว
พะว้าพะวัง'

โส มานุยิคุวน ภริย় จึงเรียกนางมิตรดาว่ามาเดินนะแม่มา
มาแต่พอยให้ฟื้นให้เห็นหน้าเสียยังแล้ว แต่พอยให้ฟื้นฟ่องแพ้วกิริมย์รื่นระงับไป ก็
ด้วยจะวิภาสวิโยคจากเจ้าไปหงรัก **กตุวา ปทกุบิย়** เพื่อกียังมิตรดา
ครุณเรศ ให้นั่งในหักขิดประเทศสืบสายสำเนียน แล้วกระทำประทักษิณวนเวียน
วัวได้สามรอบ ตามฉบับระบบไสยาศตระเพท ว่าหงผู้อยู่กีจะไม่มีภัย หงผู้ไป
กีจะไม่มีเหตุ หากจะให้เจริญสุขสวัสดิ์วิเศษหงส่องข้าง เป็นขาวตีเยียงอย่าง
ว่ากีดคุณ **โส รุณณุโน** อขอผ่าราชากุ่นมีเด่น้ำตาไม่นหยดยั้ง ให้ลละลุน
หล่อคลอดั่งกลั่นกลั่นน้ำใจตน สายด้ายองพองชันตนสั่นประพรั่นกลัว ให้น่าวาย
ปวดเวียนหัวมัมมีหงหน้าตา ดังจะดับเด็ดดวงชัวชีวิตจะมัวยมรรณ บ้มประหนึ่ง
ว่าจิตใจจะรำไรปากร่าง หากเป็นนิมิตลงล้วนแต่อับรี่ย หงเหงือกาหก์ไหล
รัชลิ่งไชมกาย ส่อเหตุให้เห็นว่าจะไปตายมิได้กลับ **สหิดพุพโต** เพื่อกี
ประดิษฐ์ประดับกาย เป็นดาวสเบือนบ่ายจำแลงเพศ สำหรับจะได้เดินดันดง
ทุเรศทางไกล สำคัญว่าจะนิรศกัยไม่บีชา เพื่อกีลงจากเครหาพะว้าพะวัง
เหลี่ยวแลดูเรือนรังที่เคยอยู่ ว่าโอ้อิอูกุในครั้งนี้ นีมันจะเป็นคนหรือ
เป็นผีไม่รู้เลย โอเรือนกุเขยที่เคยอยู่ นีน้ำจะเป็นเรือนกุหรือเรือนเขา
ยังคิดกีบึงสร้อยเครว้าไสเกลล์กระทดอย หันหน้าหันหลังยังอยู่บ่อยๆ ดอยไปแล้ว
แล้วกีดอยมา ดูนกิเวหนาน่าลำบาก **อหุธิโต** กำราเคน หงน
กีพะระว่ากามราคหากรุ่มเร่งເອາຕົມາ จึงให้มีจิตคิดกล้าเที่ยวเชซังไม่ยั้งกลัว
มรณะนติก วา ยนິ້ງ จะว่าໃສຄະຕາພາຕົວຂອງອົເກ່າຮານນິກີ ເປັນ

ผลกระทบต่อสังคม ความจำเป็นต้องมีบุญ จึงเป็นอุปกรณ์ที่ขาดไม่ได้ในทางปฏิบัติ เพราะไฟรากจะถูกล้างออกโดยตัวเอง จึงพูดว่าไปได้ในทางปฏิบัติ ลดลงละลานหลีกเลี้ยงลักษณะ ลิขิณ์ นักระเพาท์ตั้งหน้ามายังสีวราธูรานี สำคัญ เนื่อง หิรัญญาสุวัฒน์ อันมั่นคงด้วยทรัพย์สมบัติ ทุกสิ่งสรรพสารพัดจะบริบูรณ์ เป็นตนว่าสัตตว์ทั้งนี้เป็นบพูนอยู่มูลของทั้งสองกรณีตั้งแต่พัสดุแลเงินทองก่อนหนึ่ง อนันต์ต่อเนื่องด้วยเครื่องสูตรทุกค่าวัสดุ พร้อมกับชพานะยานอนเเกะ ทั้งชัชกโภชนากัตตาหารอย่างเงenkong หาสปรีเยสันจร์ ที่ซึ่งเที่ยวเช็งสีบเสาะแสวงหาบุลเหตุ จะครุ่นว่าสมเด็จพระศรีวิสุทธิเมธี บรรมมิ่งมาศ ยังค่อยเสด็จสุขสันนิวัติหรือนิรารามไม่กล ถ้ายังอยู่ก็จะจูเข้าไปเสนอขอ ซึ่งสองกุนวรรณอยู่หน่อยไม่สะดูง เย ตตุตสุ สามาคต เห็นนราชาตินราห์ใหญ่กลุ่ม สันนิบาตประชุมชวนกันพูดจา โซ ตตุต คณคุรา ที่ซึ่งแยกอ้อมตะดุมด้อมเดินเข้ามาทำเมืองม่าย ประสมประสาททักษิณที่จะปรึกษา ว่า กุหิ เวสุสันตุโธ ราชา ยกเขียนจะเข้าทุกวันนี้ อันว่าสมเด็จพระบีบแกลเจ้าธารณีธรรมิกนิเบศร์ ผู้ฝ่าพิภพเวียงวิเชตเอกอัครนกรเลิกโภค กตุต ปสุเสนุ บคุติ ยังอยู่บืนบรมสุข หรือทุกที่สักแค้นเคืองพระพุทธัย เสด็จประทับทางทิศที่ได้ไครยังจะรู้มั่ง ว่าให้แจ้งจิริจังค์ย่าเห็จโนะเต ชนา ต อาวจสุ สันบวรดาคนหงันนี้เขาก โกรธเข่นเขียวเคี้ยวพ่นคำรามร้องว่า เหม่า ตุนุเหหิ พุรหูเม ตุอ้ายเจ้าเล่าที่ทำเสแสร้ง พูดงานนี้ แบบแห่งเบ็นแยกคาย ไครเข้าจะไม่รู้เชิงชายชาติอย่างซื้อ ล้วนเหล่าอ้ายยกยอ อ้ายย่ามใจญี่ มองสุดแท้ที่ว่าไครเข้ายังไห้ยังจะไปเวียน ยาจเนน อุปทุตโธ แต่มันชวนกันเบียดเบียนขอหนึ่งกอกย่าง อติทาน บคุติโย แล่นเข้าขอเอาช้างแก้วกุณฑราติไปได้ ปพุพาชิโต จนชาวเมืองเข้าข้าไว

ຈຳໄຟເນເທດ ສກາ ຮູ່ງຊາ ຈັນພະອອງຄົກຕ້ອງຈາກຄົນເວັບນໍາເວີ່ງວັງ ອາຫາຍ
ປຸ່ມຕົກທາວ່າ ພາພະນັກນ້ອຍທີ່ພຽມແຫີ້ ເສົ່າງສັນຍາຮູ່ພັນລັດພິພັນສັ ວຸງເກ
ວສົກີ ປັນທຸເຕ ສຶກຜົນຕົວຢ່າງກວາງປະກາສັກກົບເປັນນັກພາກ ອູ່ຍັງເຂົາກືຂຽນວຽ
ວກຕີໄປຕາມເຂົ້າ

เดิน ข้าวยี้ อ้ายชาวเราเอาให้พ่อแรง บ้างก็จวยได้ไม่ค้อนก้อนเดียวที่แข็ง
เข่นเขียวะยิกตาม พุราหมณ์ อนุพันธ์สุ บ้างก็หยอดหังวิจิว่าความตามติด
ร้องว่าอาوا บ้างก็ร้องเหวยเพ่าซรา กลับมา ก่อนอย่าเพื่อไป พรุ่งนี้เข้าหัวเรือ
จะแยกทางให้หังญูงชัย บ้างก็รึ่งก้าวนกินสกัดก่ายกันนีนพรวน บ้างก็
ໄล่แข่งเสียดสวนสกัดหน้า เพ่าก็ร้องว่าอ้อเจ้าย่าเข้ามามิใช่การ ขั้นมาที่ใน
ถูกได้ไปขอทางเจริงๆ หรือพ้าฝ่า เขาก็เหวี่ยงรังหงสูที่แข็งๆ พวกกลั้งลง
นอนกลั้ง เพ่าก็ลุกขึ้นร้องว่า มึงจะลองหรือເອາຈิง หรือว่าหังทางที่จะหยอกเล่น
ถ้าจะเล่นก็เล่นกัน ด้าไครด์ ไครขัยนกสวรรเข้ามาที่ละคน เพ่าก็รึ่งระเหระหน
หันไม่เห็นข้อง ทำห่าทางที่ผลองแพะสามเส้า แล้วร้องหัวว่าอ้อเจ้าจักกันเข้ามา
ที่ด้วย จะเล่นกันทางกระบงกระบงบีดีไม่สนใจยว หรือจะชักสามเส้าสองกัน
ด้วยนายมัด อันกุนนีถึงแก่ก็แก่หัด หัดกันคุ้สักตั้ง หรือจะเล่นกันทางเสิโล่ถังดาบ-
เดียวดีก็เข้ามา ปากอ่อนเฝ่านนกกล่าวว่าไม่กลัว แต่อ้ายใจนั้นระรัวตัวก็สั่นอยู่
จริงๆ อ้ายตื้นพาวิ่งรั่วไม่อยู่ เพ่าก็คยอมคงดูเดินขะไข่ คະเนได้คະเนเสีย
พอนหมายมั่น เผ่าก็ผละผลุนผลันผลุควิ่อง Kong Nok ผินหน้ามาแล้วก็แลบลีนหลอก
บอกว่าก็ครัวน้อย เขาแล่นໄล่สะพรั่งพูพรวดเดียวก็เข้าป่า.

ขัน ໂສ ເຫວັນວິຄຸມທີໂຕ ພຸດຸວາ ຜ່າຍແພຍເຈົ້າເຂົ້າຄລໃຈ
ໄຫ້ອອເພົາລ່ວງເຂົ້າພັງໄພຣພນສພຣາ ໂສ ໂຈທີໂຕ ພຸຮາທຸມມີຢາ ທັນກີເພຣະວ່າ
ນາງອມືດຕາເຈົ້າທາກໃຮ້ ຈຶ່ງຕະໄພໄດ່ເຂົ້າປໍ່ໄດ້ດູເວທນາ ດາມຮາເຄນ ຄີຖຸທີມາ

เหตุกรรมพัรตตตาด้วยไฟราก เร่งร้อนวนทนทุกชั่วบากเหลือกำลัง อามนุต
ปฏิเสวตุต เมา ทวิทุกข์ อนุภวตุต คือทุขเวทนหั้งสองสิ่งแสร้งมา
ประทกัน มหาชเนน อนุพธทุกข์ หนึ่งทุกชั่วบากยกันนั่นคือชาวเมือง
เข้าเล่นให้ติดตามเนื่องนาเดนนั่นไม่平原ี ที่ไม่ทันนั่นก็ถึงที่ร่วงลงนั่นก็ติดตามพาไป
วนปริโยคานทุกข์ องนึง ทุกชั่วบากยกเชซงเชอะชวนเข้าบ้ำชฎี วน
วางแผนมิกากิญูเย ยันอาเกียรณ์ ไปด้วยสิงห์สัตว์สารพัดพามดุคราช บคุค-
ทบันเสวต ล้วนแหล่สรพดุบทแรดร้ายเรือง หังพยคธรราชสีห์เสือเหลือ
ออกนั่งจั่นน โซ ป่าวิสิ พุธหารณ์ 例外กีหลงเข้าสู่ดงเดนแคว้น
นายเจตบุตรลทธิเวทยาคุณ

ໂກກາ ນຳ ປຣວາຍໍ ຜູ້ສຸນຂະຍເຈດບຸຕົນນິກຫາ ວິ່ງນໍາຫັນແລ່ນ
ໄປກ່ອນ ບ້າງກີ່ງແຮງເສີບດູກຮ່ອນສືນນິຕ່າງ ພຣວະດອກດຳແດ່ນແຕ່ງຕ່າມເຖິ່ນ
ໄປທັງໄພ ບ້າງກີ່ງເຫົ່າຫອນແທ້ໄໝໄລ້ເລີຍວລົມເຂົ້າເປັນວາງ ເຖິ່ງກີ່ງທຽວດຕຽບຂຶ້ນ
ຕົນໄນ້ ຮູກນສມືບຸລ ນິສິນໂນ ວ ຂັ້ນຄ່າຄົບໄດ້ດໍາຮັງຕົວໄຫມ້ນັກ ແລ້ວແຕ່
ລ້ວນພງພາສີທີມເວັກທຸເຮັກນັດກາ ເນື້ອພຸດູພາຈາກຮົບຈະວຳພັນໂຟ້ຄຸມພຣະເວສສັນດຣະ
ກົກລ່າວເປັນບາທພຣະກາດຈາວ່າ

ໂກ ຮາජປຸດທຳ ນີສກົ່ນ	ຊຍນຸຕມປຣາຊື່ຕໍ່
ໄກເຍ ເຂມສູ່ສ ທາຕາຍ	ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕົ່ງ ວິຖູ.
ໂຍ ຍາຈຳ ປຕິຖູຈາສີ	ກູຕານໍ ຜຣົມ້ວິວ
ຫຮອດູປັ່ນ ມහາරາຊ	ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕົ່ງ ວິຖູ.
ໂຍ ຍາຈຳ ຄຕີ ອສີ	ສວນຕຸ້ນໍວ ສາຄໂຮ
ອຸທູບູປັ່ນ ມහາරາຊ	ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕົ່ງ ວິຖູ.
ກລຸຍາແຕ້ຕຸດໍ ສູຈິນ	ສັຕິທກົກ ນໂນຮົມ

ປຸ່ມຫົວເກີ້ ສລຸນນັ້ນ	ຍຸດຸຕຳ ກິລຸຂກຸງເຮັດວາ
ຮທຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ອສສຕຸລົວ ປເດ ທາຕຳ	ສື່ຈຸຈາຍ ມໂນຣນຳ
ສນຸຕານຳ ວິສເມຕາຮຳ	ກິລຸນຸຕານຳ ປົງລິຄຸກໍ
ຕຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ນີໂຄງຮ່ວ ປເດ ທາຕຳ	ສື່ຈຸຈາຍ ມໂນຣນຳ
ສນຸຕານຳ ວິສເມຕາຮຳ	ກິລຸນຸຕານຳ ປົງລິຄຸກໍ
ຕຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ອມຸພໍ ອົວ ປເດ ທາຕຳ	ສື່ຈຸຈາຍ ມໂນຣນຳ
ສນຸຕານຳ ວິສເມຕາຮຳ	ກິລຸນຸຕານຳ ປົງລິຄຸກໍ
ຕຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ສາລຳ ອົວ ປເດ ທາຕຳ	ສື່ຈຸຈາຍ ມໂນຣນຳ
ສນຸຕານຳ ວິສເມຕາຮຳ	ກິລຸນຸຕານຳ ປົງລິຄຸກໍ
ຕຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ທຸນໍ ອົວ ປເດ ທາຕຳ	ສື່ຈຸຈາຍ ມໂນຣນຳ
ສນຸຕານຳ ວິສເມຕາຮຳ	ກິລຸນຸຕານຳ ປົງລິຄຸກໍ
ຕຖຸປຳ ມหารາຊຳ	ໂກ ເມ ເວສຸສຸນຸຕົວ ວິຖູ.
ເອວຍຸຈ ເມ ວິລັບໂຕ	ປົງລິກຸສຸສ ພຸຮ່າວແນ
ອກໍ ຂານນຸຕີ ໂຍ ວັຊ໌	ນນຸທີ ໂສ ຂນເບ ນນ.
ເອວຍຸຈ ເມ ວິລັບໂຕ	ປົງລິກຸສຸສ ພຸຮ່າວແນ
ອກໍ ຂານນຸຕີ ໂຍ ວັຊ໌	(ເວສຸສຸນຸຕົວນິວາສຳ)
ຕາຍ ໂສ ເອກວາງາຍ	ປະເວ ປຸ່ມໝຳ ອນປຸປັກໍ.

(ຕມຄົ່ງ ປກເສນຸໂຕ ສຕຸລາ ອາຫ)

ຕສ්‍ය ເງໂຕ ປුඩ් ສිස් ອරඹ ເປ ລුතු ໂග ຈຳ
ຕຸມເໜີ ພຸຮຸເມ ປກໂຕ ອົດທາແນນ ຂອຕື ໂຍ
ປັພາຊືໂຕ ສກາ ຮູ້ຈາ ວເກ ວສຕີ ປັພເຕ.
ຕຸມເໜີ ພຸຮຸເມ ປກໂຕ ອົດທາແນນ ຂອຕື ໂຍ
ອາຫາຍ ປຸດຸຕທາຣນຸຈ ວເກ ວສຕີ ປັພເຕ.
ອກິຈົກກວ່າ ທຸນຸເມໂໂ ຮູ້ຈາ ວິວນາຄໂຕ
ຮາບປຸດຸຕຳ ຄວෙສනໂຕ ພໂກ ມຈຸນົມໄວທເກ.
ຕສ්‍ය ຕຸຍາກຳ ນ ຖສ්‍යສາມී ຜົວຕິ ອີສ ພຸຮຸເມ
ອຍ ນີ ເຕ ນມາ ນຸນໂນ ສໄ ປັສສຕີ ໂລິທຳ.
ຕීໂຮ ເຕ ວຊຸມຍິຕຸວານ ທຸຍຸກຳ ມຳເສນ ພຸຮຸເມ
ປັນດີສກຸດຳ ຍືສ්‍යສາමී ທຸຍຸກຳ ມຳເສນ ພຸຮຸເມ
ອາຫຼື່ ປົກປະເສຸສາමී ທຸຍຸກຳ ເນດີວາ ສພນຸຫັນ
ຕຳ ເມ ສຸບິ່ງ ທຸຍຸກຳ ທຸນຸຕຳ ທຸຍຸກຳ ມຳເສນ ພຸຮຸເມ
ນ ຈ ຕຸວ່ ຮັບປຸດຸຕສ ອົດທາແນນ ຂອຕື ແລ້ວ
ອວຈຸໂລ ພຸຮຸເມໂນ ທຸໂຕ ເຈຕປຸດຸຕ ສຸໂພນ໌ ເມ
ຕສຸມາ ນີ ທຸກຳ ນ ທຸນຸຕີ ເອສ ດົມໂນ ສນນຸໂນ.
ນີ້ ມີ ທຸນຸຕີ ສົວືໂຍ ສພເພ ບີຕາ ນຳ ທຸກູ້ນີ້ ຂໍຢັງ.
ມາຕາ ຈ ທຸພຸພລາ ຕສ්‍ය ອົງຈາກ ຈຳ ອົງຈາກ ຈຳ
ເຕສາກຳ ປົກໂຕ ທຸໂຕ ເຈຕປຸດຸຕ ສຸໂພນ໌ ເມ
ຮາບປຸດຸຕຳ ນີ້ ສົວືໂຍ ພົກ ທານາສີ ສຳສ ເມຕີ.

๔๔ (๑๓) โอ้พระเวสสันดรพุทธองค์ผู้ทรงพระเดชฯ อันเป็นยอด
ขัตติยราเรื่องพระยศ ชยันตุมปรมารวิค ข้าศึกย่อมราชทดหัวประเทศ สะท้าน
สะเทือนหัวทุกขอบเขตขัตติย์มา ทรงพระราชนรรทฐานลั่นพัน ปคกุจารสิ ภูตาน
เป็นที่ฟังแก่อกสัตว์ผู้ชั้นสน ธรรมีริว เปรียบดังพสุธาดาลแผ่นดินศาลา เป็นที่
ประดิษฐานแก่ผุ่งสัตว์ย่อมอาศัยสืบกันมา สำค咒 นิจะนั้นดังสายกระแสตนธุ-
สำครคงค่า อันมีคุณคณานันบ่มได้ อสุสตุดำ ปเต ชาติ มิจะนั้น ถังว่าตันโพธ์
แลตันไทร เป็นที่ออาศัยแก่หมาชนอันเดินหนาเมื่อยามร้อน อันพระราชน
ของพระพุทธองค์เพสสันดรก็เหมือนกันดังนี้ไม่มีผิด ทำทานนี่สนใจไม่เลือกหน้า
จะหาในนามเที่ยงเที่ยบเปรียบประเสริฐเสมอสองดังนี้ไม่เมลย เอวญุจ เม
วิลปโต โอ้อตามะเอี่ย มหาลงอยู่ในพันสพงไพรโคเรขาจะปранี เท็นก์เป็น
สุทธิมีแต่ว่าจะตาย โย ปุคุคล แม้แลว่บุคคลผู้ใดใครเข้าเดินมา วชุบា
เมะ วเทยุย จะพึงกล่าวว่าจากมาเกริ่นกราย ประหนึ่งว่าจะรู้จักทักษะตาม
ถึงทุกช่อง ทางที่จะปранีที่เพ่าหันบ้าง ว่า อห ชานั่น ห่านเอี่ย อย่าร้องให้
ไปเมย มันไม่ต้องการ เราจะบอกแก่ตัวท่านให้แจ้งใจ อันหนทางที่จะไปเรา
รู้จัก ยังพระอรัญญาความสำคัญนักไม่นีนนาน สุสานักพระขอรับจักรพลาอัคร-
ราชฤทธิ์ นนที โส ชนเย มม จะรำไปไยมีที่ขอนคุณ เสมือนหนึ่งจะเกิด
เป็นกองบุญแก่บุคคลผู้นั้น เพราจะว่ายความเกยมสันต์สุดที่จะยินดี ให้ชื่นชม
บังเกิดมีแก่อตามา ปสเว ปุญโญ เมะ ปสเว ปุญโญผล บุคคลผู้นั้นก็จะได้
เสวยผลานิสสบุญ ในมัคคุเทศกุณกันدار อันปุปก์ เมะ อันปุปมาล
จะนับจะประมาณไม่ได้สำฯ เพราจะวีกรรมบอกบัดเดียว โส เอกวاجาย ด้วย
ถ้อยคำอันเดียวนนแล.

ຂໍ້ (๓) ໂອພະເວສສັນດຽບພຸທ່ພງຜູ້ທຽງພະເທົາ ອັນເປັນຍອດ
ຫັດຕິຍາວາເວືອງພະຍາ ຂໍຢັນຕົມປຣານີຕຳ ຂ້າສຶກຍ່ອມຮະກຫົວປະເທດ ສະຫັນ
ສະເຫຼືອນຫວ່າຖຸກຂອບເຫັດຂັດສົນ ທຽງພະຣາຊກວ່າທ່ານລັ້ນເພັນ ປົກລົງຈາລີ ຖູຕານໍ
ເປັນທີ່ພົງແກ່ອກສັດວຸ່ງຫຼັດສົນ ດຣົມວິວ ເປົ້ຍບັດງພສູຈາດລແຜ່ນດິນດາລ ເປັນທີ່
ປະຕິບູຮຸານແກ່ຝູ່ສົດວ່ຍ່ອມອາກີຍ້ສົບກັນນາ ສາຄໂຮວ ມີນະນັ້ນດັ່ງສາຍກະແສສິນຫຼູ-
ສາຄຣົງຄາ ອັນມີຄຸດເຄີນນານັ້ນມີໄດ້ ອສຸສົດດຳວ່າ ປະເທດ ມີນະນັ້ນ ດັ່ງວ່າຕັນໂພ້
ແລດັນໃຫ້ ເປັນທີ່ອາຫັນແກ່ມໜາຫຼັນອັນດີນຫນເມື່ອຍານວັນ ອັນພະກວດຫຼາ
ຂອງພະພຸທ່ພງຜູ້ເພສສັນດຽບກີ່ໂໜ້ອນກັນດັ່ງນີ້ໄໝມີມີດ ທ່າທານນີ້ສົນທໄມ່ເລືອກຫັນ
ຈະຫາໄຫນມາເຫັນເຫັນເປົ້ຍບປະເສົງເສົ້າເສັນອສອງດັ່ງນີ້ໄໝມີເລີຍ ເວົ້າ ເມ
ວິລປົໂຕ ໂອອາຕະນະເອີຍ ນາຫລອງຢູ່ໃນພັນສັພງໄພຣີເກຣເຂາຈະປຣານີ ເຫັນກີເບີນ
ສຸດທີມີເຕີວ່າຈະຕາຍ ໂຍ ປຸ່ກຸຄໂລ ແມ້ແລວ່າບຸ່ກຄລູ້ໄດ້ໄກຣເຂາເດີນນາ ວຸ່ນ່າ
ເນາະ ວເຫຍຸ ຈະພົກລ່າວວາຈາມາກຣີນກຣາຍ ປະຫຼຸງວ່າຈະຮູ້ກໍທັກທາຍດາມ
ດີ່ງທຸກໆເຮົາ ທາງທີ່ຈະປຣານີທີ່ເຜົ່າທີ່ນັ້ນບ້າງ ວ່າ ອົ້ມ ບ້ານໍ ທ່ານເອີຍ ອົ່າຮັ້ງໄຟ້
ໄປເລີຍ ມັນໄມ່ຕ້ອງການ ເຮົາຈະບອກເກີດຕົວທ່ານໃຫ້ແຈ້ງໃຈ ອັນທ່າງທີ່ຈະໄປເຮົາ
ຮູ້ກໍ ຍັງພຣອວັນຍຸງົງກວາສດຳທັນກີໄມ່ເນື້ນນານ ສູ່ສຳນັກພຣາອົມຈັກພາລອັກຮ-
ຮາຊຖຸ໌ ນັ້ນທີ່ ໂສ ບ້ານເຢ ມມ ຈະຮ່າໄປໄຍນີທີ່ຂອບຄຸນ ເສັ່ນອນນັ້ນຈະເກີດ
ເປັນກອງນຸ່ງແກ່ບຸ່ກຄລູ້ນັ້ນ ເພຣະວ່າຍັງຄວາມເກະຍມສັນດົດສຸດທີ່ຈະຍືນດີ ໄທ້ໜີ້ນ
ບັງເກີດມີແກ່ອາຕານາ ປະເສວ ປຸ່ລົມໍ ເນາະ ປະເສວ ປຸ່ລົມພລໍ ບຸ່ກຄລູ້ນັ້ນກົງຈະໄດ້
ເສວຍພລານີສົງສົງ ໃນມັກຕຸເທສຄຸນກັນດາຮ ອັນບຸ່ປັກ ເນາະ ອັນປຸ່ປົມານໍ
ຈະນັບຈະປຣານີໄດ້ສໍາ ເພຣະວົງຈົກຮມບອກບັດເດື່ອຢາ ໂສ ເອກວາຈາຍ ດ້ວຍ
ດ້ວຍກຳອັນເດືອນນັ້ນແລ້.

คืน (๑๔) กิจบุรุษ ดูกรสัมมาทานธุดงค์อรัญญิกาวาส ผู้สั่นเสีย
สันไดษาพิพธช่องข่มขาดควรคำนึง เอโภ วนจรอโก ยังมีกระหาย
พนายหนุ่มนหนึ่งนั้นอรัญจันเจนาร หง่าน้าใจเพื่อนก์เหี้ยมหัวหาญหักหังนอน
เนาเนินรำนาญาญบ่า ลูกุโธ เมะ มิคลุทุกโภ กວเด่งการหมายช้าทารุณ
หุนหักกักษะล้วนร้ายกา แต่เพื่อนฝ่ายเสียชื่นอุคชาตินี่มิใช่น้อย หง่าน้าใจก์ไม่
ระทดดดอยทนสู้ถาย ศัตรุสัสนไม่ระคายเคืองสะดุง หงรูปร่วงก์ใหญ่เขี้ยม
ทรงสูงสุดทหารเห็นสมด้วย หง่าน้าใจก์มุทะลุกุกไม่คิดกลัวแกลัวล้านนาซึ่งทิง
หงอกไนล์ก์ผ่ายผึงผ่านโนเง้ออมเข้อมขยัน หงค์วักเขียวเข้มขันชัยชวา หน่วยตา^๑
เป็นนันเขมันมุ่งมະเมียงมอง หง์ໄผลหนวดดังลวดทองหลุมมະไม่คิดใคร
ครังเคราครุคระขันรำไวอกันขนเขียวขันดเข็ง เผ้าผุมก์ยุงยึงหยักหยิกยะหอย
ແຍง หนวดແลงອหงกເງຍາດด้วยเขียวะโน้งอง ผ้าประเจิดประจงจัดจีบข้อน
ส่วนເียรแสร้งຕະແບงบิดໂພกຸກພັນ ສັກຮະສັນສາມວັດ ຮັດກະໜວດກະໜຸດ
ກະໜົມິດ ອຸດຊີດຊັກຊາຍນອຍຫ້ອຍຫຼຸກຮະຕ່າຍ หงເວີຍແຮງເຂັ້ງຂັ້ງທຳກາຍ ແນ້ຂ້ອນມືອ
ດື່ອໜ້າໄມລູກເຫລາລັວແລມ ລານພັບສລັບແໜມໄສສັນໄວເບີນໃບບິດ ປລາຍກໍ
ໜື່ນຂາບອານຍາພິບສະພັກສະພາຍແລ່ງ ຜັກາດພຸງພັນຂັ້ຕະແບງແຂຍ່າເຂົ່າກວ່າ
ພວ້າຂັດເວວ หงเดินເຫີນກໍຈົວເວົ້າຍົວ້າຍົວ້ອງຕະຮະເວນດ່ານ ເຈໂຕ ເມະ ເຈຕຸປຸໂຕ
ເພື່ອເປັນລູກຂອງຫາວັນເຈຕຽນຄຣ ມີໂຄຕເຄົ້າສັນພັນລັພແນຈວເນື່ອມາ
ແຕ່ບິດາ ຈຶ່ງຊ້ອວ່າເຈຕບຸຕຽນປ່ານານັ້ນອຸດູຕີ ອາຮຖຸນຕຸຄາຍ ຂົນໂຕ
ອັນເກຮຸງມາດຸລວ້ສູເຈຕຽາຫັ້ງທົກມືນ ມີພະຫຼຸດຫຼັມໜື່ນປະສາທສົ່ງສະພວ່າງພວ້ອມ
ບົກົກ່າເສົ່ງແລ້ວກໍບອນນອນອາມູນສີທີ່ ໄທພັນນອຍຄອຍຮະວັກບົງນັ້ນຈານິກຮ່ານໍ້
ອົວິນທຽຮ ດັ່ງພັນເຂົ້າແລ້ວກໍຍ່າວ່າງເວັນເຂົ້າພິມາຫຼອຍຕະຮະເວນໄພຣ ອຣມູເມ
ລຸກຸໂໂກ ຈົ່ງ ເມື່ອເພື່ອນເທິຍວ່າຈົບຕະຮະເວນໄປປະເຂົ້າທີ່ນັ້ນ ສຖຸກໍ ປົງສຸໂສລີ

ได้ยินเสียงผู้ครัวครั้นสนั่นไปทั่วไฟร์ เอ็ช นี่จะเป็นเสียงอะไรพึ่งไม่ได้
คัพท์ ค่อยเอียงเอี้ยวหลังสัดขุกเห็นหลาก นี่ใครหนอนมาทำอะไรเมื่อันหนึ่ง
เสียงร้องให้อุบากฯ ห่วงพห์ครงนี้ อายาเดินเข้าไปดูสักที่ย่างบ่องเข้าไป
แต่ค่อบฯ ย่างเข้าไปที่ลับนิด ชิดเข้าไปที่ลับน้อย ค่อยเข้าไปให้ใกล้ เห็นแล้ว
ก็อีดือ อุ่นเม่ ภูคิค่าว่าใครหรือ มิรุก้ออ้ายจัญไร อ้ายพรหมณ์ผ่า มันมาร้องให้
หาจอมจักรพรรศพระลูกเจ้าจะเจตนาอันใดหนอ อันอ้ายพันธ์ดีก็แต่รำข้อมน
ไม่รู้อ้าย ถ้ากุนึงให้เข้าหาเห็นจะวุ่นวายเกิดกลี แม่ไม่ขอพระไอรังกีพระเมเหลี่
สกีสิงจริง ถ้ากุนเน้นนานนึงให้ชีวิต ความผิดนักจะมีมาถึงกุ นีอ้ายคัตรุแล้วสิหว่า
ถ้ามิพิมาค่าก็จะผิดด้วยรับสั่ง ตสุส สนุติก คณตุว่า เพื่อนจึงยกเชมรา
ขันจั่งมั่ง รังรักขั้ดกระเบนเนมันมุ่งหมอนบอนเข้าไป จึงปลดเปลืองปลงหน้าไม่
ซักลูกหลุดออกจากแล่ง ใส่ปากเข้าชบควบคันขันยันแขยงเขี้ยอนขยายดเข้ามา ดัน
อาโรเปคุว่า จึงยกเท้าหน้าเหยียบคันขั่มลงไว้ ก้มยอดสายสะพักพาดไหล่
ใส่เฉลียงแล่งท้าย มือกระหดหน่วงเห็นนีวยสายสนสอดขั้นกับคัน จึงนั่งเหยียด
ยกสองเท้าหดกระหันดีบคันดันให้ดันด้ กลับสายน้ำโอบอ้มสะพัดพาดสวมใส่-
หลัง ชัย อาภกุณติว่า ส่องมือเข้าเข่นคร่าฉุดกระชากระลากระสาขัก เสียงดัง
กะกิกกักขักสายพาดขั้นกับไก จึงเอาลูกลงวางใส่กับสายสวมกรวยร่องรวง แล้ว
ลูกขันยังโย่หนายดหยัดยะแย่ย่างบ่องเท้าหน้ายัง ขาดคุ้นเข่าอยู่เท้าหลังศอกหนึ่งดงขัน
บนเข่า ยกสันรวางประทับกับเก้มข้าแล้วเลึงหลิวน้ำแన่นึกจะยิง แล้วก็คริตริก
กรังนึงคิดอยู่เบ็นครุ ดูๆ ก์เห็นเบ็นใจเบา ถ้ากุยิงอ้ายนีเตี๋ยวแก่ท้ายเสียเปล่า
ไม่น่าทำ อายาเดยนจะตามมันสักคำพั่งมันดู ตบบุเมสิ ก็ตัวดูรู้ร้องว่าเหม่ฯ
ขัน ตุนเหหิ พรุหุเม ปกโต ดูหุอ้ายเจโกไว้เว้าทำเล่หหลอก นึ่งออกมา
ไยถึงที่นี่ที่กลับบ้า นึ่งเบียนบีท้าท่าวเรือนหมดสันแล้วหรือ จึงคันดันดอ

อโภมาลึงพงไพร ขอขอเข้ายกยขอเอาที่ใหญู่ ๆ ใส่เอาที่トイ ๆ อติหานน
ขตุติโย แล่นเข้าขออาแก้วกุญชิรากุญชราติช้างเป็นครีเมื่อง **ปพุพานิโต**
 จันชาวสีวิราษูเขาแคนเคืองให้ขับไล่ **สก้า รภูธิชา** พระองค์ท้องราชาก
 พระเวียงชัยนิราศยก **อาทาย บุตุทธาร** กับทั้งพระราชนิรสองค์รวมที่
วงุเก วสติ ปพุพเต ไปทรงพรตพิมเป็นดาวสเพค ในห้องหินเวสนบวรวงกต
ทุมเมโน อ้ายทรยคงใจหรือให้ดูหนาบัญญาไม่ได้ อภิจุกการี จะได้ไปรู้
 เอาใจใส่ทำไว่นำก็ไม่มี ตึกแต่จะเที่ยวขอทาน **รภูธิชา วิวนมาคโต** นี้ครบอก
 แก้มึงหรือจึงดื้อดึงชมชาณเชอะเชิงมาลึงนี่ ไครเข้าจะปรานีอ้ายชั่วชาติ **ราชบุตุค**
คเเวสันโน ยังจะมาทำโอดไอ้ **โรทามาโน** ร้องให้หาพระจอมกษัตริย์
 แสร้งพิไรทำไม่หรือ **มึงนี้สุดแท้แต่ว่าไครเข้าให้ก็จะใบชื่อแห่ให้มเอาให้สัน**
 อ้ายเลือเเพ่จำคำลิไครเลยจะไม่รู้แล้ว พอก มหาอุมา โวหะ ทำเสแสร้งชนซอก
 ดังหนึ่งวันกยางกรอกซอกชิมชาห้าสือแสซ้ำสับปลา **ตสุส ตุยำ** น
ทสุสานิ กูอาเดิดลิหนา ไนนึ่งจะเป็นคน ที่นึ่งจะหนึ้งไปพันอย่างพึงคิด
 อิต ชีวิต กูกลัวแต่ว่าหัวมึงจะขาดกระเด็นดิดดันระแต่ ๆ ลงกลางดินพอสันใจ
 ออย หิ เต อาวุธของกูนี้ใช้ร้าใส่ย่างน่อง **มยา นุนโน** เมะ เมยะ
วิสุสภูธิ กุจะลัดลั่นลองเล่นสักฉบับ จะกระหยบยกยิงเล่นสักเบี้ง กลัวแต่ว่า
 จะไม่ผิดเองอย่าอวดอา呀 **ป่าสุสติ โลหิต** อ้ายลูกกรรมนจะดื้อดายดูดดื่ม
 เอาโอลิพิ **สิโร เต วชุณยิศุวน** ศรีจะงอก็จะเดีดกระเด็นเป็นปลิดอก
 ตามไม่ต้านทาน ดังกระไนลกถูกตามหล่นหลุดลงจากชั่ว **หห** เจตุوا
สพนุชัน แล้วกูจะผ่าอกออกหัวแลกเดือดึงหัวใจ หั้งเนื้อหนังแลพุงกระเพาะ
 ตับໄตไสสันຍາວ จะคุลีกรรมขยำเข้ากับเครื่องปฐุ ตุยำ น์เสน เมเนน
มคุดเกน กุจะประดิษฐ์ประดุจให้มันย่อง กับเนื้อชีกสันมันสมองในตัวมึง

จะใส่ตับ cabin นานาแพนงนึงให้สรรพเสริ่ง อาหุติ ปคุคเหสุสามิ แล้วกูจะปลูกศาลลี่เสานาใส่เจ้าดูวงเครื่องพลีกรรมทำที่ชายบ่า ปันดสกุณ ยชิสุสามิ กูจะสรวงเช่นเทวารักษศาสตร์ บันดสกุณเทวรากทริมทาง อันสิงสถิตที่บ้าน กวังพระไพรพุกษ์ เห็นก็จะสมโน้นก็ในใจคน ต่ำ เม สุยภูริ ลุนตุต่ำ กีเห็นจะเป็นเลิ่งเล่นกันในวันนั้น เทพยเจ้าก็จะยินดีด้วยเครื่องกระยาเสวย อันกูบวงสรวงสังเวยศักดิ์สิทธิ์ขึ้นทุกวัน

“ น จ ตุ่ง กูเห็นเง็นก็จะตายเป็นแม่นมั่นไม่สมคิด อันกูจะให้ชีวิตอย่าสังสัย เอาให้สาแก่ใจอ้ายไว้ว ภริย์ ปุตุเต จ เนสุสสิ แล้วมีงิ่งค่อยใช้เชือกชนอกไปขอ องค์นายวน้อยหน่อต่อเมื่อเป็นผี กูอาณะเอาเข้าเดี่ยวัน เน้นขันไปบดสักกับ เอาให้หัวนั้นหักกลับลงทำดินทันซัฟ่า เอานะเอาสักผาง เอาให้คัวง ๆ คว่ำลงมาดินดันอยู่เท่า ๆ เอาให้ตายท่านօากาศขาดใจบนกลางหวาหันลงมาทักลงย่าง นั่นແລມึงจึงจะรู้จักผึ้มือกูผู้ซึ่อว่าใจบุตรพราน อันดีบทางตรงเวนค่านนนแล.

คิดคณ์เนตุหันตา จะเป็นหน้านายหรือหน้าข้าคิดตุ้ให้จงมาก จะเป็นผู้ดี
หรือคนยากยากจากหรือมิใช่ อย่างกุนห์หรือจะเป็นพระมหาที่ไม่พอดีเพลงมากขอทาน
พุราหมูโภ ทูโต คุณบีนพราหมณ์มหาศาลปูโรหิต ทั้งเป็นเสวกทู
สำเร็จกิจการพระนคร อวบุโภ เมะ อวชุณรูโภ เองรู้หรือหาไม่แต่ก่อน
แต่ไร่โคเรขาบห่อนฝ่า นีเอองยะไว้เป็นบ้านบ่มบ่ำมทำพังโคง ไม่รู้จัก
ความฉันหยาดไทยหองสักกไป มีมีแต่หน้าไม่มุนุนไม่เห็นผิด ตสุมา ห หุต
น หนติ ถ้าไครม่ากูให้สันชีวิตชีวาวาตม์ ทั้งเจ็ชัวโคตรประยุรญาติยับสัน
หงนน เอส ဓมรโภ สนนตุโน ยันนี้นี้ก็เที่ยงธรรมทางบุราณราช ไม่มี
ไกรจะฝ่าพิพากมิแต่ว่าจะนับถือ นีมีจะยิงกูริ่ง ๆ เจียวหรือหวาน หรือว่า
เป็นทางที่จะสัพยก เขี้ย อ้ายชาวบ้านบ้านอกมาภูจะบอกคดี สิวิโภ
สพุพ ในทุกวันนี้ชาวลีวารูญ คลายจากอาษาไม่ทุนรูจิต นิชุณตุตา เมะ
นิทุโภสภาร สมุณตุา รู้แล้วว่า พระลูกเข้าไม่มีผิดหากเทบมิได้ จะให้คืน
เข้า เวียงชัย เชญราชาใบเกกเชตติริย์จะนิวัตินิเวศน์เวียงวัง บีต้า น ทภูรูมิจุติ
ทั้งพระอิสราริบดีศรีสุนชัยบีตุรุก ก็มีพระกมลจิตเจตน์ค้อยเคลื่อนคลาย ประ-
ทุนรูใหญ่นนเนื้อดหายเห็นรักไกรกลับไกเกร้าสิเนะให้หันหา มาตา จ
ทุพุพลา ตสุส อนึง สมเด็จพระมารดาผู้สืดดงกษัตริย์ ก็มีแต่พระกันแสง
ไศกพิรริ่วพิลับ งานพระกมลทุพลภาพ่างเพียงจะวอควาย ถึงพระวีรส
ลีบสายศรีสุตสวามิเวสสันดร ส่องพระหัตต์ธอรุณรันช้อนอุร่วยวะเงินตู օจิรา
จกุนนิ ชัยเร งานพระเนครนางหงค์คุเม็นครบครร ตั้งแต่ว่าจะทรงพิรริ่ว
ปริเทเวศ อสุสุนิ งานน้ำพระนัยน์เนตรนองเป็นชารา ถ้าว่าเน็นนานเห็น
พระไว้จะเคืองระกาย ถ้ามีต่อมต้อกตัวยจะเป็นหมอกนัว เรากิด ๆ แล้ว
น่ากลัวเกลือกไม่หยุดยั้ง เตสาห ปหิโต ทูโต หัวเรอจึรัสสั่งเฉพาะ

แก่ทั่วเรอา เห็นว่าเป็นพฤติพราหมณ์ผู้แห่แห่หมาย นีตระกุลประกอบด้วย
ศรุตุการวรรณศรีบุรีมัย พอที่จะสำเร็จทุกกรรมกิจการแจ้งเฉลย เจตปุตต
สุโภมิ เม นี่แน่นายເຈນบุตรอย่างพึ่งค้ำเรว่า เรากู้ดีราชสาสนตราตรึง
มาถึงนี่ หมายจะไปให้กระหั่งถึงที่พระตำหนักไฟ ถึงว่าทางจะไกลเท่าไกล
ก็มิได้คิด จะสู้ไปให้สำเร็จราชการตามรับสั่ง ราษฎรุ่ง นิสุสามิ จะไปให้
กระหั่งถึงหินເວັກ จะได้เชิญพระศรีวิสุทธิ์บเนตร์มกฎโนลี ให้ลาพรพิธ
ทรงสีพระองค์ นำเสด็จจากແດນดวงกลับมาผ่านເຫດุคร เจ้าເທບ່ຽພเนງຈາງຄົດ
ให้ชงดี ถ้าหากเหตุไม่ໄດ້เข้าจะมาทันทีที่สัตว์ร้าย เรายกตัวขึ้นສາເຂົານຫຼວດຍ
ตามສຸກາຜິດ ถ้าพ่อ้อยนายພຣະນລາມມີຄວາມຄົດ ກົດຕຽບຮອງດູໃຫ້ຮອບຄອບ
ຈະຄົດກວ່າຫາກວ່າຄວາມຮອບກີ່ຈະເປັນໄຮ ຕາຈະໄປຫຼຸດສຳເສນອໄຫລ້ອຄວາມຮອບຫານ
ກລັວແຕ່ວ່າຈະຮົຍເຮືອນຝາກຮະດານສາມສື່ຫ້າໜ້ອງ ທັກທາສທາຣເຈີນທອງດ້ວນທຸກສິ່ງ
ທັງຍົກຍົກຕົກຕົກຈະຍວດຍິ່ງເປັນເຈົ້າອົມໜ່ອມເຈນบุตร ລູກຫລານກີ່ຈະໄດ້ຍິ່ງໜຸດັນຈາງົງໆ
ອຢ່າງຮົງທີ່ ກລັວແຕ່ວ່າຈະກິນຂ້າວໜ້າຍົວໜ້າກະທິຫຼຸກວັນໄມ່ໄຫວ ຍົກ ຊ້ານາສີ
ຄັ້ງເຈນบุตรແຈ້ງໃຈຫາທາງທີ່ຈະຈາຍ ຍັງເຂົາສົງຂ່າວວຽກ ຈະເປັນຖຸເຮັດກຳຫັດ
ເນື່ອນນານສັກເທົ່າໄດ້ ຂ່າວຍແນະນຳນີ້ເທົ່າໄດ້ຄລ່ອງໆ ຕາກີ່ຈະຂ່າວຍຫຼຸດຍກຍ່ອງ
ອຢ່າງປຣາມກໍ ວ່າມາໄດ້ໃນໄພຣພນມເພຣະພຣານນໍ້າ ສົ່ສ ເມາະ ມຄຸດໆ ກເດີ
ທ່ານຈົງບອກຮຽກໃຫ້ເຮົາໄປ ເຮົາຈຶ່ງທຸກຄວາມຮອບໃຫ້ແກ່ທ່ານນັ້ນແລ້.

เด่น (๑๖) ໂສ ຕສສ ຕໍມ ມຸສາວາໍ ສຸກຸວາ ສ່ວນນາຍເຈດບຸຕ
ພຣານນຳ ເນື້ອໄດ້ພື້ນເຜົ່າຊາວ່າງຮ້າຍ ທຸກສິ່ງສຽງພບຮຽຍເທົ່າທິນນ ກໍ່ຫຍ
ປະຖະຊູໄທເທັນທີ່ທີ່ໄກໂສ ໂສມນສຸສປຸປຸໂຕ ກີ່ຂຶ້ນໝາມໂສມນສປະສາທ
ວ່າພະຈອນຄິລກລືລາສເຄີໂລກພະລູກເຈົ້າ ຈະໄດ້ກົງຄົນພິກພັດຕັ້ງເກົາກອປະຕົວຢະ
ເກີຍຕິຍີກ ຈຶ່ງເລືອນຄຸດໜ້າໄມ້ແລ້ວກີ່ທັບຍ້ວັກບັນກົງພົກນໍາ ກີ່ສົມໄສເພື່ອນຈິນຄນາ

นีคเคน ศุนเบ หนูตัว จึงเอาเครื่องลั่ย์วิม่าทำเป็นป่วง บิดเป็นห่วงหุ้นกระชั้นชิดฉุดกระซากซัก ใส่สวนกรวนคอสุกเข้าไว้ให้มั่น ปลายเชือกข้างหนึ่งสองครั้งสั้นสั้นรัดเข้าไว้กับคอหู พุราหมณ์ โอตาเรตัว จึงยังເຫັນຫາทิชาพงศ์ ให้ขยดเขี้ยวเลื่อนลงที่ละน้อย ๆ เข้าປະคັນປະຄອງແຕ່ຄ່ອຍ ๆ พยຸພູງດຸງແລ່ຍ່າມ ໄດ້ຍິນເສີຍກຽກກັກກີ່ກັກມາວ່າ ອະໄວນີ້ເຈົ້າຫ້າຕາແກ້ກັບກັບລັກພຣິກລັກງາວ່າກັບກັກໄສ່ສາສົນທະພະວະຮະສື໌ ເຈດຸຕຽນດີກັ້ນຫຼຸ້ມ້ວ້າ ເພົ່າກີ່ຮອງສໍາຫັນວ່າຮັບແຕ່ຄ່ອຍ ຂອງມັນຫັກ ກັບນີ້ໃຊ້ຫົວໜ່າຍ່າເຫີ່ງວາງລົງໃຫ້ຮັບ ເຈດຸຕຽນປູ້ຜ້າລົງການ ນີ້ກ່າວຈິງ ໄວກັບລັກພຣິກລັກຂີ່ໃນໆສັຍເພົ່າກີ່ນີ້ວ່າເອາໄສແກ່ໃຈ້ຍຄນ້າຍ ນັ້ນຂູ້ມັນວ່າມັນດ້າງໝັ້ນມາການຍ ເອາໄໝມັນໄໝວ້າໃຫ້ງຫັກຫາ **ຂຶ້ນ ສາຫະສຸດເຮົາ ນີ້ທາເປົ່າຕົວ** ເຈດຸຕຽນຈຶ່ງເຮືອເສີ່ງເພົ່າຫາທີ່ຫາຈາກສັນຕະພຸງ ໃຫ້ນັ້ນໃນໄລດ້ເປັນອາສົນນໍາ ກະທຳສັກຈະກາຣວາເຮີກວ່າຕາລູງ **ໂກຂົນ໌ ທຸຕົວ** ເພົ່ານຳເຮອນບໍ່ຮູ້ດ້ວຍຂອງກີນ ຕາມປະເທດແວດີ່ນທາງກັນດາ **ປົງສຸດາຮໍາ ກໂຮນໂຕ** ເນື່ອເພື່ອຈະກະທຳປົງສຸດາໂດຍໄສມັນສ ກົກລ່າວເປັນອອຽດຄາດ.

ປີບສຸສ ເມ ປີໄຍ ຖູໂຕ	ປຸ່ມຸນປັດຖຸ ທກມີ ເຕ
ອິມໝູ ມຫຼຸ ຕຸມຸພໍ	ນິກສະຫຼືນຸເຈ ພຸරາຫຼຸມ
ຕຸນູ ເຕ ເທສມກຸຂືສຸສໍ	ຍທຸດ ສມມຸຕີ ກາມໂຕຕີ.

ຂຶ້ນ (໑໙) ພຸරາຫຼຸມ ຫ້າແດ່ທ່ານຜູ້ເປັນພຣາທົມພວ້ອມພຸດີມີຄາສົກໄສຍ່ງຮຽງ ຕົວເວທບວຽມວົງກົດຫຼັກໄສດ້າຕົວສຸລື ອັນວ່າທ່ານອາຈາຣຍ໌ມານີ້ດີ້ດູຈຸກີເບັກສົມ ດ້ວຍວ່າເປັນພຸດີພຣາທົມພວ້ອມພວ້າເສັນອອນຸສົນນ໌ **ຖູໂຕ** ເມະ ທຸວິນຸ້ນ ກິຈຸຈາກສົມຖູໂຕ ສາມາຮັຈະນໍາຍຸບລົງທຶນສອງຫ້າງ ເພຣະເຫດຫຼຸເປັນວິສຸທິຫຼຸທາງ

ท่วงทีดังพรมเมก์ บีโย เมะ เวสุสันตุรสุส บีโย ก็จะสมพระทัย
เสนาธิการเมืองโดย ทางบีบีปราโมทย์โสมนัส ทุกสิ่งสรรพเจริญสวัสดิ์พระลูกเจ้า
จะค่อยประเทืองทุกชั้นบรรเทาในทิมเวค ด้วยจะเชิญให้ลารุตบูรพาเพศผ่าน
สมบัต บีบีสุส เม เวสุสันตุรสุส อันพระองค์เจ้ากับหลานเล่ากีประดิพท์น
ภักดีคอมพระบาท โดยเสวกราชสวัสดิ์ อาสาอยู่ที่นี่พิทักษ์รักษา ทatham เต
พมามพบท่านพฤฒาเข้าที่นี่ เร็วกระหึ้นที่ด่วนจะไป ถ้าจำวัดค้างคืนหนึ่ง
จะได้ยินเน้อสดให้ฉัน พล่ากับมูลอ่อนนี่ขยันยิ่งพอใจ นี่จวนแล้วก็จะดีแจ้ง
แต่งให้ไปเป็นเครื่องเสบบึงกรัง อิมมุจ มธุโน ตุมุพ ทรงกระบอกน้ำผึ้ง
พันแต่ไสสด เป็นมธุสหวานยิ่ง มิกสตุกิมุจ หนึ่งขาทร้ายย่างสึงแต่ละอย่าง
ละอย่างกัน ฉันกับน้ำผึ้งนี่คنمสันวิเศษเป็นของป่า ปุณุณปคุต เมะ
อชุณาสัยปุรณคุต หลานก็จะให้สมประดานาเพิ่มอัชมาสัย ด้วยรีบเร็ว
เร็วจะไปเอกสารากการ อันหนทางที่ท่านจะไปไม่กันการเดินได้ไม่ลดเหลือ
เป็นเอกปทิทางนทรผู้เดียวไม่รีบวอก หลานจะก็เป็นมัคคุเทศนายกรับเป็น
พนักงาน เวสุสันตุริ อันว่าสมเด็จพระบรมราชโองการพาลพิภพพงศ์เพศ ผู้ผ่าน
พิชิตพิเชตพิชัยพระนคร พุทธพงศ์เพศยันตรดวงคิลกเลิศโลก ภามໂທ เมะ
สพุพกามสมิทุติໂທ ให้สำเร็จช่องไกคุพุนในรอด เรื่องพระเกียรติปรากฏ
กอประดิษฐ์พระทานัชมาสัย สรรพยาจากันจานไบบันพิรร่า ดังว่าตันกับปุพฤกษ์
นึกได้ดงใจล่าชีชีนชม ยตุต สมมุติ เชอทรงพระภิเนชกรรมณ์ก่อสร้าง
สีบีช่องพรตพรมมารรย์ทางสุนทรพิธ ด้วยพระราชบูรบุรุษรือคราเรค สถิตใน
ทิมเวศสักก์ทัดดิယาวาค หัวงพนัพนนมາศเวียงไพร อันท้าวหสหสันยัน
ทิพยจักขุเทเวศร์บวิรักษ์เรืองพระเดชา หากใช้ให้พระวิสสุกรรมนานดุมิต
สถาปัตย์ ในพนัพนี้แควทางทุเรศแนวนี้ไสล ทางทิศที่ได้ในพนัพนี้แห่งห้อง

ឯមវណ្ណ់ ពណេខ ពេ ហេសមកុបត្តំ លានកែវរ៉ាវាំដាននិងការរំពាល់ តាម
រយៈយោងទីទុកដាក់នៅក្នុងការបង្កើតរឹងចាំបាច់ ឱ្យបានការងារប្រចាំឆ្នាំ ពេល
ស្ថិតិថ្លែងក្នុងការបង្កើតរឹងចាំបាច់។

ឯមវណ្ណ់ ពណេខ និងការងារ

ប្រចាំឆ្នាំ ៩៩ ពវគារ ៧៧ ពវគារ
(ប៉ូការិយាល័យប្រចាំឆ្នាំ)